

Analýza hospodaření obce

Bakalářská práce

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Radka Redlichová, Ph.D.

Vypracovala:

Veronika Ferdusová

Brno 2017

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci **Analýza hospodaření obce** vypracovala samostatně a veškeré použité prameny a informace jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s platnou *Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědoma, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 Autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity o tom, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne _____

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí bakalářské práce Ing. Radce Redlichové, Ph.D. za odborné vedení, konzultace a cenné rady. Děkuji i místostarostovi a účetní obce Střelice za poskytnuté materiály ke zpracování bakalářské práce.

Abstrakt

Cílem bakalářské práce je zhodnotit hospodaření obce Střelice v letech 2010–2016 a následně navrhnout opatření, která by mohla vést k efektivnějšímu využívání finančních prostředků. Rozpočet je analyzován z hlediska výše i struktury příjmů a výdajů. První tři sledované roky je rozpočet deficitní, a to v důsledku úvěru za účelem investice. V těchto letech také převažují kapitálové výdaje nad běžnými. Následující čtyři roky již obec hospodář s přebytkem. Dále jsou vypočítány monitorující ukazatele zadluženosti a likvidity, které potvrzují dobrou finanční situaci obce, neboť v celém sledovaném období nepřekročily limit stanovený Ministerstvem financí. Proto by se obec nemusela obávat realizování další významné investice za využití půjčených peněžních prostředků.

Klíčová slova

Obec, rozpočet, příjmy, výdaje, zadluženost, likvidita, místní rozvoj.

Abstract

Thesis deals with the analysis of economy management of the municipality Střelice in the chosen years 2010–2016 and then it suggests appropriate measures which could lead to more effective use of financial means. The budget is an analysis from view of structure and amount of income and expenditure. In the first three monitored years there is a budget deficit and it is due to a loan for an investment. In these years capital expenditures prevail over normal. Over the next four years the municipality is managing with surplus. In addition the monitoring indicators of debt and liquidity are calculated which confirm a good financial situation of the municipality as they did not exceed the limit set by the Ministry of Finance throughout the monitored period. Therefore, the municipality would not have to worry about the realization of another significant investment using borrowed funds.

Keywords

Municipality, budget, incomes, expenditures, indebtedness, liquidity, local development.

Obsah

1	Úvod	8
2	Cíle práce a metodika zpracování	9
3	Trvale udržitelný rozvoj a územní samospráva	10
3.1	Územní samospráva	10
3.2	Obec	12
3.2.1	Působnost a členění obcí	13
3.2.2	Orgány obce.....	14
3.2.3	Rozvoj obce.....	16
4	Majetek a rozpočet obce	18
4.1	Majetek obce	18
4.1.1	Historie vývoje vlastnictví majetku.....	18
4.1.2	Organizační formy správy majetku	19
4.2	Rozpočet obce a jeho monitoring.....	20
4.2.1	Rozpočtový proces.....	21
4.2.2	Rozpočtová skladba.....	23
4.2.3	Příjmy rozpočtu obce.....	24
4.2.4	Výdaje rozpočtu obce	27
5	Analýza hospodaření obce	30
5.1	Finanční analýza	30
5.2	Charakteristika obce Střelice.....	30
5.2.1	Obyvatelstvo obce	32
5.2.2	Podnikatelská činnost v obci	33
5.2.3	Obecní úřad obce.....	35
5.3	Analýza hospodaření obce Střelice	36
5.3.1	Příjmy rozpočtu	37

5.3.2	Výdaje rozpočtu	42
5.3.3	Monitorující ukazatele	45
6	Shrnutí a návrhy	47
7	Závěr	51
	Seznam použitých zdrojů	52
	Seznam zkratk	58
	Seznam obrázků	59
	Seznam tabulek	60
	Seznam příloh	61
	Přílohy	62

1 Úvod

Za základní jednotku územní samosprávy je považována obec. Její současné postavení je dáno obnovením obecního zřízení po roce 1989. Díky smíšenému modelu výkonu veřejné správy v České republice vykonávají obce kromě řízení vlastních záležitostí i některé funkce státní správy. Tato decentralizace tak umožňuje spravování určitých záležitostí na úrovni nejbližší k občanům obce, a tím zajišťuje efektivní fungování veřejné správy.

Obec by měla usilovat o rozvoj svého území vytvářením podmínek pro kvalitní život obyvatel a pro rozvoj ekonomických aktivit. Spokojenost svých občanů zabezpečuje veřejnými statky a službami. V současnosti se na území ČR nachází 6254 obcí a jejich podíl na tomto zabezpečování roste. Aby obec mohla plnit jí svěřené úkoly, při kterých hají veřejný zájem, musí mít vymezenou ekonomickou základnu. K hospodaření se svým majetkem využívá nástroje finančního řízení, z nichž je nejdůležitější rozpočet. V rozpočtu jsou odhadovány příjmy a výdaje, které budou v rozpočtovém období, tedy v jednom kalendářním roce, získány či vynaloženy. Pokud se tyto položky nerovnej, následuje rozhodování o využití přebytku či krytí schodku.

O dění v obci a o využívání finančních prostředků by se měli zajímat všichni občané, aby věděli, kam plynou jejich peníze z placených daní a poplatků. Také by měli být informováni o různých rozhodnutích obce, jež mají vliv právě na ně, na jejich kvalitu života a prostředí, ve kterém žijí. Aby se mohli na řízení obce alespoň částečně podílet, mají možnost vyjadřovat se jak k návrhu rozpočtu, tak i k jiným řešeným záležitostem na veřejně přístupných zasedáních zastupitelstva obce. Pokud by se chtěli zapojit aktivněji, mají možnost do zastupitelstva kandidovat.

Obec má vliv nejen na obyvatele, ale i na podnikatele, neboť pro ně vytváří určité podmínky či příležitosti. Na druhou stranu podniky ovlivňují tvorbou pracovních míst zaměstnanost v obci, a s tím související životní úroveň obyvatel i jejich uspokojení. V určité míře je ovlivněn i rozpočet obce. Vzájemně na sebe tedy působí obec, občané a podnikatelské subjekty, které by měly být také zapojovány do místního dění, a tedy do rozvoje území.

Toto téma bakalářské práce jsem si vybrala, protože v obci Střelice žiji od narození – je mým domovem. Každý den tedy mohu sledovat co se v obci děje, co se mění a čím se snaží uspokojit potřeby nás všech. Ráda bych, aby obec dokázala finanční prostředky využívat efektivně, a měla tak možnost rozvíjet se.

2 Cíle práce a metodika zpracování

Cílem této bakalářské práce je zhodnocení hospodaření obce Střelice v letech 2010 až 2016. Následně budou navržena opatření, která by mohla vést k efektivnějšímu hospodaření s finančními prostředky.

Analýza rozpočtu bude zasazena do kontextu charakteristiky obce z hlediska občanské vybavenosti, demografického vývoje i současného podnikatelského prostředí, neboť lokalizace místních podniků také ovlivňuje rozvoj obce. Bude analyzována příjmová a výdajová stránka rozpočtu dle druhového a odvětvového členění.

Metodika práce se také opírá o zavedenou metodiku hodnocení hospodaření obce – soustavu informačních a monitorujících ukazatelů (SIMU), jejíž výpočet každoročně provádí Ministerstvo financí České republiky. Počítá se pro všechny obce a jimi zřízené příspěvkové organizace na základě usnesení vlády ČR ze dne 12. listopadu 2008 č. 1395, o monitoringu hospodaření obcí. Informativních ukazatelů je 16 a jejich přehled nalezneme v příloze A. Mezi monitorující ukazatele patří podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům a celková likvidita. *„Obce, jejichž ukazatel celkové likvidity bude k 31. 12. daného roku v intervalu $<0; 1>$ a zároveň podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům vyšší než 25 %, budou osloveny dopisem ministra financí a požádány o zdůvodnění tohoto stavu a o stanovisko zastupitelstva dané obce“.* (Ministerstvo financí ČR, 2008)

Hodnoty příjmů a výdajů rozpočtu i monitorujících ukazatelů obce Střelice budou porovnány s hodnotami druhé zvolené obce s podobným počtem obyvatel i katastrální výměrou, kterou je Mokrý-Horákov. Podklady pro analýzu rozpočtu jsou získány z informačního portálu Ministerstva financí MONITOR a z dokumentů obce Střelice.

3 Trvale udržitelný rozvoj a územní samospráva

Pojem trvale udržitelný rozvoj byl poprvé definován v roce 1987 ve Zprávě *Naše společná budoucnost*, kterou vytvořila komise OSN pod vedením Gro Harlem Brundtlandové. Dle této definice je trvale udržitelný rozvoj takový způsob rozvoje, který zajistí potřeby současných generací a současně neohrozí splnění potřeb generací příštích. Je postaven na **environmentálním, ekonomickém a sociálním** pilíři. (Maier a kol., 2012)

V ČR je vymezen trvale udržitelný rozvoj v § 6 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, a to jako „rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů“.

Z hlediska rozvoje území můžeme hovořit o tzv. **místním rozvoji**. Tento pojem má mnoho definic, ze kterých vyplývá, že se jedná o činnosti posilující výkon místní ekonomiky s cílem zlepšit kvalitu života obyvatelstva, konkurenceschopnost podnikatelského prostředí, a tím zajistit nové pracovní příležitosti. Širší pojetí pak v sobě zahrnuje i ekologickou, sociální, politickou a kulturní oblast. (Pike, Rodriguez-Pose, Tomaney, 2016)

3.1 Územní samospráva

Samospráva je spolu se státní správou subsystémem veřejné správy. **Státní správu** vykonává stát svými orgány, ale určitý okruh rozhodování a řízení může přenechat veřejnoprávním subjektům nestátního charakteru. V tom případě se jedná o **samosprávu**, do které stát s výjimkou záležitostí uvedených v zákoně nesmí zasahovat, a dělíme ji na zájmovou a územní. Při zastupování zájmů osob s určitými společnými zájmy jde o samosprávu *zájmovou*. *Územní* samospráva zastupuje zájmy území, a tedy i osob, které se na území nacházejí. (Kadeřábková a kol., 1996)

Peková (2004) uvádí, že vznik prvků územní samospráva sahá daleko do historie. Již dříve se totiž na základě potřeby lidí, ať už kvůli komunikaci nebo z různých ekonomických důvodů, vytvářely sídelní útvary, které byly postupně v některých oblastech nezávislé na státu. Probíhalo tedy přirozené osidlování

a tento způsob vzniku územní samosprávy se označuje jako přirozený. Samosprávné útvary ale vznikaly i uměle, a to jako vyšší stupně územní samosprávy.

Územní samospráva a celá veřejná správa procházela v českých zemích mnoha reformami a dlouhým vývojem. Rok 1945 byl významný v nahrazení obcí a okresů národními výbory, které se vyskytovaly na místní, okresní a krajské úrovni. Tyto výbory se ale o čtyři roky později staly orgány státní správy, a jejich samostatnost tak byla zrušena. (Peková, Pilný, 2002)

Volek a Přenosil (2005, s. 138) charakterizují období před rokem 1989 jako „*správní uspořádání, kde samospráva fakticky neexistuje na žádné z úrovní, neboť obecní samospráva, která sice nikdy nebyla zrušena, nevykonává své funkce*“. Právě následující rok **1990** byl pro územní samosprávu zásadní. Národní výbory byly zrušeny a došlo k **obnově obecního zřízení**. Další krok v obnově územní samosprávy spočíval v roce 1997 v přijetí zákona o krajském řízení, kdy v České republice vzniklo 14 krajů. Vytvořila se tak **dvoustupňová územní samospráva** na základě základních a vyšších územních správních celků, tedy obcí a krajů. (Volek, Přenosil, 2005)

Peková a Pilný (2002) popisují územní samosprávu jako „*realizaci práv občanů na vlastní samosprávu a právo na spravování určitého území menšího, než je stát, na základě působnosti stanovené ústavou a příslušnými zákony při vytvoření potřebných ekonomických podmínek*“, a zdůrazňují pojetí územní samosprávy jako projev demokracie, kdy má občan možnost participace na řízení veřejných záležitostí. To zdůrazňuje i Evropská charta místní samosprávy, kterou ČR ratifikovala v roce 1988, zakotvující princip subsidiarity. Podle tohoto principu by měla být moc svěřena orgánům, které jsou občanům nejbližší. Jak bylo naznačeno, ke správnému fungování územní samosprávy rozlišují autoři dva předpoklady:

- legislativní předpoklady, spočívající v zákonech a jejich schválení, umožňující vykonávat všechny funkce,
- ekonomické předpoklady, mezi které patří právo vlastnit majetek, získávat vlastní finanční prostředky a hospodařit podle vlastního sestaveného rozpočtu.

Peková (2004) rozlišuje 3 funkce, které územní samospráva plní na svém území:

- sociální,
- ekonomickou,
- územně technickou.

Územní samospráva se ve své sociální funkci stará o všechny občany, zabezpečuje pro ně služby, stará se o jejich bezpečnost. Na území mohou občané také udržovat a dále rozvíjet sociální kontakty s ostatními. Ekonomická funkce se týká zabezpečování veřejných statků pro občany, zajištění příznivého podnikatelského prostředí a pracovních příležitostí. Správné využití území dle územního plánu souvisí s územně technickou funkcí. (Peková, 2004)

Redlichová (2013) zmiňuje, že při plnění těchto funkcí se územní celek snaží uspokojit a sladit potřeby jak občanů, tak i podnikatelů a různých zájmových sdružení a skupin. Jelikož mohou být jejich zájmy odlišné, nemusí být toto sladění zcela snadné.

3.2 Obec

Obec je považována za základní článek územní samosprávy. Zákon o obcích ji v § 2 definuje jako „*veřejnoprávní korporaci, která má vlastní majetek, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající*“. Dále obec „*pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem*“.

Již v těchto definicích nalezneme určité charakteristiky obce, které Kočí (2012) shrnul do čtyř základních znaků. Obec je tedy vymezena:

- územím,
- občany, kteří se na území nacházejí,
- právní subjektivitou a způsobilostí k právním úkonům,
- hospodařením s vlastním majetkem.

Kočí (2012) popisuje i způsoby změny území obce. Může dojít ke sloučení dvou nebo více obcí, kdy je vytvořena obec nová a původní zaniknou. Další možností je připojení obce k jiné, nebo situace, kdy se oddělená část obce stává novou samostatnou obcí.

Obec plní plno důležitých funkcí. Je pro lidi domovem, kde žijí, dále mohou v místě svého bydliště pracovat díky místním organizacím a podnikům, a v neposlední řadě jim obec umožňuje uspokojovat své potřeby pomocí statků a služeb jak veřejných, tak soukromých. Mezi tři základní funkce můžeme tedy zařadit funkci **obytnou, pracovní a obslužnou**. Jak moc bude schopna tyto funkce plnit, záleží ale na její velikosti, protože velká obec nejspíše nabídne lidem větší množství statků a služeb než obec malá. (Hrabalová, 2004)

3.2.1 Působnost a členění obcí

Rozlišujeme dvě působnosti obcí – samostatnou a přenesenou. V rámci **samostatné působnosti** hájí obec zájmy svých občanů, spravuje sama své záležitosti, o kterých i samostatně rozhoduje, a to prostřednictvím zastupitelstva. Obec může také vykonávat státní správu, a hájit tak zájmy občanů celého státu. V takovém případě mluvíme o **přenesené působnosti**, kdy stát deleguje určité výkonné pravomoci na obecní orgány. Vykonávání této přenesené působnosti stát kontroluje a orgány obcí jsou mu ve výkonu podřízeny. (Hrabalová, 2004) Provazníková (2009) uvádí dělení obcí podle stupně přenesené působnosti, a to na:

- obce s matričním úřadem,
- obce se stavebním úřadem,
- obce se základním rozsahem přenesené působnosti (obce I. typu),
- obce s pověřeným obecním úřadem (obce II. typu),
- obce s rozšířenou působností (obce III. typu).

V ČR je 1 230 obcí s matričním úřadem a 618 obcí s úřadem stavebním. Správním obvodem obcí se základním rozsahem přenesené působnosti je samotné území obce a do této kategorie patří všechny obce. Těch je v současné době 6 254. Obce s pověřeným obecním úřadem a rozšířenou působností vykonávají správu také pro občany jiných obcí, působí tedy ve svém správním obvodu. V ČR je 388 obcí II. typu a 205 obcí III. typu. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2016)

Kromě uvedených typů obcí uvádí Peková (2004) další dělení. Jedná se o:

- obce, které nejsou městy,
- města,
- statutární města,
- hlavní město Praha.

Aby měla obec statut města, musí být splněna podmínka 3 000 obyvatel. Pokud můžeme město rozdělit na městské části či obvody, hovoříme o statutárních městech, a toto označení nese v ČR 21 měst. Právní úprava hlavního města je obsažena v samostatném zákoně, konkrétně v zákoně č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. (Peková, 2004)

3.2.2 Orgány obce

Obec jedná navenek pomocí svých orgánů, kterými jsou zastupitelstvo obce, rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány. Je však třeba rozlišovat jejich pojmenování, pokud jde o město a statutární město. V případě zastupitelstva a rady mluvíme o zastupitelstvu města a radě města. Zatímco starostu má obec i město, u statutárního města se jedná o primátora. V obci se nachází obecní úřad, ve městě městský a ve městě statutárním nalezneme magistrát. (Průcha, 2002)

Kočí (2012) zdůrazňuje, že právní subjektivitu orgány obce nemají, neboť jako právní subjekt vystupuje samotná obec. Je stanoven minimální počet orgánů, které obec musí mít. Konkrétně se jedná o tři orgány – zastupitelstvo obce, starostu a obecní úřad. Obec také nemůže mít orgány jiné než ty, které jsou stanoveny v obecním zřízení.

Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce rozhoduje v obci o nejdůležitějších věcech. Vydává obecně závazné vyhlášky, schvaluje rozpočet nebo rozhoduje o majetkoprávních úkonech (podrobněji viz zákon o obcích). Jeho složení záleží na svobodné volbě občanů, a proto je právě zastupitelstvo považováno za základní orgán územní samosprávy. Občané volí jeho členy ve volbách do zastupitelstev obcí na čtyřleté funkční období. Mandát člena zastupitelstva vzniká zvolením. Musí se aktivně účastnit zasedání a vyvarovat se střetu zájmů. Zastupitel může orgánům obce předkládat své návrhy, vznášet různé dotazy či připomínky, a má také právo na informace ve věcech ohledně vykonávání jeho funkce. (Balík, 2009) Zákon o obcích stanovuje, že počet členů zastupitelstva se odvíjí od počtu obyvatel obce tak, jak ukazuje tabulka č. 1.

Tab. 1 Počet členů zastupitelstva obce

Počet členů zastupitelstva obce	Počet obyvatel obce
5–15	do 500
7–15	501–3 000
11–25	3 001–10 000
15–35	10 001–50 000
25–45	50 001–150 000
35–55	nad 150 000

Zdroj: zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, § 68, vlastní zpracování, 2017

Zasedání zastupitelstva bývá přístupné veřejnosti, která je o jeho místě a času konání informována pomocí úřední desky. Občané se tak mohou těchto zasedání

zúčastnit a vyjadřovat se k projednávaným záležitostem. Tyto zasedání svolává a řídí starosta obce a musejí se konat nejméně jedenkrát za 3 měsíce. Aby se mohlo zastupitelstvo usnášet, musí být přítomna nadpoloviční většina jeho členů. (Kočí, 2012)

Rada obce

Výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti je rada obce. Rozhodování na základě zákona radě náleží v přenesené působnosti. Volbu a odvolávání členů rady obce má na starosti zastupitelstvo obce, které také může rozhodnout o zrušení jejího usnesení. Proto je rada svou činností odpovědná zastupitelstvu obce. Členů rady může být buď 5, 7, 9, nebo 11, ale jejich počet nesmí přesahovat třetinu počtu členů zastupitelstva. Pokud má však zastupitelstvo méně než 15 členů, obec radu nezřizuje. V tom případě její pravomoci vykonává starosta a některé záležitosti pak náleží i zastupitelstvu. (Kočí, 2012)

Jak píše Balík (2009), radu obce tvoří starosta, místostarosta (případně místostarostové) a někteří členové zastupitelstva, kteří byli k výkonu funkce v radě zvoleni. Scházejí se dle potřeby na tzv. schůzích, které jsou ale oproti zasedání zastupitelstva neveřejné. Pokud je to však účelné, mohou se této schůze zúčastnit i jiné osoby. I zde platí, že ke schopnosti se usnášet musí být přítomna nadpoloviční většina členů rady obce. Rada předkládá zastupitelstvu návrhy k jednání, plní jeho usnesení, schvaluje nařízení obce a dá se říci, že také rozhoduje o věcech souvisejících s každodenním chodem obce. O záležitostech v samostatné působnosti, které nejsou vyhrazeny zastupitelstvu, rozhoduje rada obce.

Obecní úřad

Dalším orgánem obce se zabývá Průcha (2002), který zmiňuje, že obecní úřad je tvořen starostou, který stojí v jeho čele, místostarostou, tajemníkem a zaměstnanci obce, kteří jsou do obecního úřadu zařazeni. Zaměstnanci vedou odbory a oddělení obecního úřadu, pokud jsou radou obce zřízeny.

Starosta, místostarosta a tajemník obce

Starosta zastupuje obec navenek, informuje veřejnost a občany o dění v obci a můžeme ho považovat spíše za orgán bez pravomocí, protože k určitým výkonům potřebuje souhlas zastupitelstva či rady obce. Volí ho ze svých členů zastupitelstvo, a právě vůči němu je také odpovědný. Zastupitelstvo volí také místostarostu, který starostu zastupuje v případě jeho nepřítomnosti či nevykonávání funkce. Oba musí

být občanem ČR. Zákon dovoluje zvolit i více než jednoho místostarostu. Právní předpisy obce jsou podepisovány jak starostou, tak místostarostou. (Čmejrek, 2008)

Balík (2009) uvádí, že starosta také svolává a řídí zasedání zastupitelstva i schůze rady. Výkon usnesení rady obce může dokonce pozastavit, pokud se mu zdá nesprávný, a tak má vůči radě kontrolní funkci. Se souhlasem ředitele krajského úřadu také jmenuje tajemníka obecního úřadu, který zajišťuje výkon přenesené působnosti. Pokud obecní úřad tajemníka nemá, tento výkon zabezpečuje starosta. Bez funkce tajemníka má starosta také postavení zaměstnavatele vůči pracovníkům obecního úřadu. Pokud obec nemá radu obce, jmenuje vedoucí odborů také starosta.

Výbory a komise

Jako svoje iniciativní a kontrolní orgány zřizuje zastupitelstvo obce výbory, u rady obce jsou těmito orgány komise. Výbor má vždy lichý počet členů a jeho předsedou je zastupitel. Výbory jsou pověřeny úkoly zastupitelstva, scházejí se dle potřeby a podmínkou pro platné usnesení je souhlas nadpoloviční většiny všech členů. Zastupitelstvo vždy zřizuje výbor finanční a kontrolní. Finančnímu výboru je svěřena kontrola hospodaření a výbor kontrolní provádí kontrolu jak plnění usnesení zastupitelstva i rady obce, tak dodržování předpisů ostatními výbory. Rada vybírá členy komise, kteří předkládají radě různá stanoviska a náměty. (Žehrová, Pfeiferová, 2006)

3.2.3 Rozvoj obce

Obec je nejmenší samosprávnou jednotkou a jednotkou rozvoje, která je nejbližší občanům. Zapojení obyvatel a ostatních místních aktérů do rozvojového procesu je principem tzv. **endogenního rozvoje**, který vychází z toho, že při účasti právě těchto skupin, které jsou nejlépe informovány o situaci v obci, dojde k největšímu rozvoji. (Redlichová, 2013)

Konkrétní podmínky, které obec potřebuje k možnosti rozvíjet se, popisuje Holeček a kol. (2009). Kromě takových podmínek, jako je hospodářská politika státu a dále poloha, dostupnost, či územně-technická vybavenost obce, se jedná o ekonomickou dispozici. Ta se týká **majetku obce** a **rozpočtových prostředků**, jimž je věnována následující kapitola. Dále na její rozvojové možnosti působí již zmíněné lidské zdroje neboli místní aktéři – **představitelé obce, občané** a jejich **sdržení** a v neposlední řadě **podnikatelé**.

Nejvýznamnějším dopadem umístění podniků v území je tvorba pracovních míst, a tedy zvýšení zaměstnanosti. To vede k vyšším příjmům a lepší životní úrovni obyvatel, jejichž potřeby mohou být uspokojeny díky službám či produktům místních firem. (Redlichová, 2013) Podniky mají také vliv na nejbližší okolí, jako např. na dopravní zátěž či životní prostředí. Do svého okolí mohou ale i investovat a tím podpořit rozvoj obce. Dalším faktorem je počet zaregistrovaných osob samostatně výdělečně činných, jelikož část daně z jejich příjmu plyne do obecního rozpočtu. Příjmem rozpočtu je i část daně z příjmu ze závislé činnosti, tedy zaměstnaných osob, jedná se však o malé procento (viz příloha B). Rozpočet ovlivňují naopak i výdaje na tvorbu pracovních míst, podporu podnikání či rekvalifikaci nezaměstnaných. (Binek a kol., 2011)

Vliv podnikatelské činnosti na území působí i v opačném směru, neboť obec vytváří pro podniky různé podmínky a možnosti. Binek a kol. (2011) uvádí, že se jedná např. o místní daně a poplatky, vymezení průmyslových zón či o kvalitu a dostupnost pracovní síly. Dále jsou podniky ovlivněny infrastrukturou v obci, kvalitou životního prostředí nebo výzkumným potenciálem. Území obce, v němž firmy podnikají, je také důležité z hlediska dostupnosti pro zákazníky, dodavatele a zaměstnance. Profesionalita územní samosprávy a komunikace s ní má na místní podniky také vliv. Obec může podnikatele informovat o volných pozemcích, veřejných zakázkách, může jim nabízet prostory za zvýhodněných podmínek, pomáhat jim s propagací nebo je podporovat dalšími způsoby. Obec by měla podnikatele zapojit do dění v obci, a tedy do rozvoje jejího území.

4 Majetek a rozpočet obce

4.1 Majetek obce

Právo obcí vlastnit majetek je dáno Ústavou ČR i zákonem o obcích. Význam tohoto vlastnického práva definuje Rektořík a Šelešovský (2002) či Toth (1998) jako:

- základní podmínku existence a fungování samosprávy,
- ovlivnění sociálně ekonomického rozvoje území, a tedy uskutečňování místní a regionální politiky,
- realizaci veřejného zájmu vyplývající z potřeby financování některých druhů majetku netržními formami hospodaření.

Do obecního majetku můžeme zařadit majetek hmotný (nemovitosti), movité věci, majetková práva a pohledávky, peněžní prostředky, cenné papíry a nehmotná aktiva. Obec může majetek získat tím, že ho sama vytvoří (např. výstavbou), koupí, zdědí nebo jej získá darováním či prostřednictvím převodu a vyvlastnění. Má povinnost o něj pečovat, musí ho chránit před zničením, zneužitím, či odcizením a má povinnost majetek využívat a nakládat s ním tak, jak stanoví zákon. O záměru prodat, směnit, darovat či pronajmout majetek musí obec informovat veřejnost, a to alespoň 15 dnů před projednáním tohoto záměru, aby se případní zájemci mohli vyjadřovat. (Žehrová, Pfeiferová, 2006)

Rektořík a Šelešovský (2002) zmiňují, že hospodaření s majetkem, především dlouhodobým, by mělo vycházet ze strategických priorit obce, obsažených v programu rozvoje obce, územním plánu či rozpočtovém výhledu. Obec má povinnost vést evidenci svého majetku a hospodaření s ním podléhá kontrole.

4.1.1 Historie vývoje vlastnictví majetku

Historii majetku obcí se věnuje např. Peková (2004) či Hrabalová (2004). Majetek obcí, konkrétněji tehdejších národních výborů, byl se zrušením jejich samostatnosti k 31. 1. 1949 znárodněn, a národním výborům tak náležela pouze jeho správa. Po roce 1990 pak nastalo částečné navrácení majetku zpět obcím, a to na základě zákona č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí. Dle Pekové (2004, s. 356–357) se jednalo se o:

- „majetek, který obce vlastnily k 31. 12. 1949 – tzv. historický majetek,

- *majetek převedený do vlastnictví obcí na základě původního práva hospodaření,*
- *obytné domy s pozemky tvořící s nimi jeden funkční celek,*
- *objekty komplexní bytové výstavby s pozemky tvořící jeden funkční celek rozestavěné k 31. 12. 1991 na katastrálním území obce“.*

Hrabalová (2004) upozorňuje, že obcím se mohl vrátit některý majetek i na základě rozhodnutí. Rozhodnutím okresního úřadu přecházely obcím do vlastnictví provozovny národních výborů, z rozhodnutí Ministerstva kultury různé kulturní památky, a školy se školskými zařízeními rozhodnutím Ministerstva školství. Z důvodu rušení okresních úřadů získaly obce majetek v roce 2003 převodem z majetku státního.

4.1.2 Organizační formy správy majetku

Obec ke správě a hospodárnému využívání majetku, a tím zajišťování veřejných statků i služeb, zřizuje či zakládá různé organizace, které blíže popisuje Provazníková (2009) či Hrabalová (2004).

Obcí zřízené **organizační složky** nemají právní subjektivitu a nejsou účetními jednotkami. Touto formou jsou například obecní knihovny a informační centra. Naopak samostatné účetní jednotky s právní subjektivitou bez účelu zisku jsou obcí zřízené **příspěvkové organizace**, kterým je svěřena pouze správa majetku, který však zůstává ve vlastnictví obce. Jako příspěvkové organizace zřizuje obec různá kulturní zařízení nebo také školy a školská zařízení. (Hrabalová, 2004) Jak zmiňuje Provazníková (2009), další možností je od roku 2005 zřízení škol jako **školských právnických osob**, kdy je určitý majetek převeden přímo na ně.

Pokud obec předpokládá u určité činnosti tvorbu zisku, zakládá **akciové společnosti** nebo **společnosti s ručením omezeným**. Právnickou osobou poskytující veřejnosti obecně prospěšné služby je **obecně prospěšná společnost**. Další právnickou osobou je tzv. **dobrovolný svazek obcí**, založený za účelem prosazování společných zájmů obcí (oblast školství, zdravotnictví, infrastruktury apod.). Sestavuje si svůj rozpočet a hospodaří s majetkem získaným vlastní činností a vloženým obcemi. U **zájmových sdružení právnických osob** mohou být členy i jiné subjekty než obce. Za účelem výzkumu mohou obce od roku 2007 zřizovat **veřejné výzkumné instituce**. (Provazníková, 2009)

4.2 Rozpočet obce a jeho monitoring

Základním finančním nástrojem hospodaření obce je rozpočet. Je součástí rozpočtové soustavy ČR a spolu s rozpočty krajů, dobrovolných svazků obcí, statutárních měst a rozpočtem hlavního města Prahy včetně jeho městských částí a obvodů tvoří rozpočty územních samosprávných celků, které řadíme k nejnižší úrovni veřejných rozpočtů. (Pařízková, 2008) Jejich úpravou se zabývá zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Rozpočet obce zobrazuje finanční hospodaření na dané rozpočtové období. Tímto obdobím je kalendářní rok, a rozpočet tak můžeme označit za krátkodobý nástroj řízení. Jeho sestavování je ze zákona povinné, na rozdíl od zřizování **mimorozpočtových fondů**, které jsou také součástí finančního systému územní samosprávy a jsou buď účelové (fond na opravu památek) nebo neúčelové (fond rezerv a rozvoje). (Provazníková, 2009)

Peková (2004) zmiňuje, které funkce plní územní rozpočet. Za rozhodující označuje funkci alokační, kdy jsou díky rozpočtu financovány potřeby v určité lokalitě a tím jsou zabezpečovány veřejné statky. Další funkcí je funkce redistribuční a stabilizační, která umožňuje ovlivnit potenciál území. Obě dvě jsou ale na úrovni územní samosprávy omezené.

Rozpočet popisuje Provazníková (2009, s. 57) jako „**decentralizovaný peněžní fond**, ve kterém se soustřeďují příjmy, které obec získá na základě přerozdělení v rozpočtové soustavě a příjmy vytvořené vlastní činností“. Obsahuje tedy veřejné prostředky, a tak jako u všech veřejných rozpočtů, je i u rozpočtu obce používán nenávratný, neekvivalentní a nedobrovolný způsob financování. Dále můžeme rozpočet chápat jako **bilanci příjmů a výdajů**, a jejich rozdíl je vyrovnáván finančními operacemi. Pokud příjmy převyšují výdaje, jedná se o přebytkový rozpočet, v opačném případě mluvíme o rozpočtu deficitním. Rozpočet můžeme považovat i za **finanční plán** obce, kdy jsou příjmy a výdaje plánovány na základě zkušeností z minulého období. Plán se ale může v průběhu plnění rozpočtu odlišovat od skutečnosti, a proto se v tomto případě během rozpočtového období rozpočet upravuje. Finanční operace zachycené v rozpočtu mají vliv na rozvoj území, a rozpočet je tak i nástrojem prosazování **obecní politiky**. (Hrabalová, 2004)

Jak uvádí Pařízková (2008), z rozpočtu vychází **rozpočtový výhled**, který územní samosprávné celky povinně sestavují od roku 2001. Je nástrojem střednědobého finančního plánování, neboť je sestavován na dobu 2 až 5 let. Dle § 3 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů,

rozpočtový výhled obsahuje „*souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, zejména o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů*“.

Hodnocení stavu hospodaření provádí Ministerstvo financí ČR pomocí **soustavy informativních a monitorujících ukazatelů**. Tento monitoring nahrazuje předchozí regulaci zadluženosti obcí pomocí ukazatele dluhové služby, jehož konstrukce již nebyla vyhovující. Ukazatelů SIMU je celkem 18 a data pro jejich výpočet jsou získávána z finančních a účetních výkazů obce i příspěvkových organizací, které obec zřizuje. (Provazníková, 2009)

4.2.1 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces je delší než rozpočtové období, konkrétně se jedná o délku 1,5 až 2 roky, a zahrnuje činnost volených i výkonných orgánů. Žehrová a Pfeiferová (2006) jako jednotlivé kroky rozpočtového procesu označují:

- sestavení návrhu rozpočtu,
- projednání návrhu,
- jeho schválení,
- plnění a kontrola,
- závěrečný účet obce,
- audit.

Sestavení návrhu bývá označováno za nejdůležitější a nejobtížnější etapu rozpočtového procesu. Odhadují se totiž budoucí příjmy a výdaje obce, a to na základě jejich minulého vývoje. Proto dle Provazníkové (2009) předchází sestavení návrhu ještě jedna etapa, konkrétně analýza minulosti a stanovení cílů pro rozpočtové období. Návrh rozpočtu je svěřen výkonnému orgánu, většinou se jedná o finanční odbor obecního úřadu. Podkladem pro sestavení je rozpočtový výhled, ale i státní a jiné rozpočty či rozpočtové provizorium.

Po projednání návrhu finančním výborem a radou obce následuje schválení rozpočtu zastupitelstvem obce na jeho veřejném zasedání. Jelikož je návrh rozpočtu občanům zveřejněn nejméně 15 dní před jeho projednáváním, mohou se k němu písemně vyjádřit. Vyjadřovat se mohou i osobně, a to přímo na zasedání zastupitelstva obce. (Pařízková, 2008)

Hrabalová (2004) uvádí, že rozpočet může být schválen jako přebytkový, vyrovnaný nebo schodkový, ale rozpočtová pravidla zdůrazňují požadavek na

rozpočet vyrovnaný. Schodek může zastupitelstvo schválit, pokud je známo, z čeho bude uhrazen. Při neschválení rozpočtu před začátkem rozpočtového období hospodář obec podle **rozpočtového provizoria**, a to do doby, než bude rozpočet schválen. Jedná se o situaci, kdy jsou finanční prostředky čerpány podle skutečnosti v minulém rozpočtovém období nebo podle plánovaného rozpočtu. Průběžnou kontrolu realizace rozpočtu provádí nejen zastupitelstvo, rada obce, finanční odbor a finanční výbor, ale i občané.

Rozpočet se může začít v průběhu roku kvůli organizačním, metodickým či věcným změnám odlišovat od skutečnosti, a je potřeba ho změnit. K tomu slouží **rozpočtová opatření**, která se uskutečňují povinně v případě „*změn ve finančních vztazích k jinému rozpočtu, změn závazných ukazatelů vůči jiným osobám nebo jestliže hrozí nebezpečí vzniku rozpočtového schodku*“. (zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, § 16)

Po skončení kalendářního roku, tedy rozpočtového období, se zpracovává závěrečný účet obce, který obsahuje údaje o jejím ročním hospodaření, a je schvalován zastupitelstvem. Nalezneme v něm vyúčtování příjmů a výdajů, údaje o dalších finančních operacích a také vyúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu a fondu, k rozpočtu kraje, či k hospodaření dalších osob. Tak jako návrh rozpočtu, musí být i závěrečný účet nejméně 15 dní před jeho projednáváním zveřejněn, aby se k němu mohli vyjádřit občané. Nejpozději 6 měsíců po skončení rozpočtového období musí být závěrečný účet obce schválen. (Provazníková, 2009)

Jak píše Hrabalová (2004), jeho součástí je i zpráva o přezkoumání hospodaření obce. Jedná se o kontrolu věrnosti a pravdivosti informací v závěrečném účtu obce a dalších výkazech, a také upozorňuje na případná rizika. Toto přezkoumání je poslední etapou rozpočtového procesu. V případě obcí s více než 5 000 obyvateli ho provádí auditor, u obcí s menším počtem obyvatel může kontrolu provést taktéž auditor, nebo krajský úřad.

Zásady rozpočtového procesu

Peková (2005) popisuje zásady, které se uplatňují při řízení rozpočtového procesu. Mezi tyto zásady patří:

- každoroční sestavování a schvalování rozpočtu,
- reálnost a pravdivost rozpočtu,
- efektivnost, hospodárnost a účelovost, z které vyplývá použití rozpočtových prostředků pouze k takovým účelům, pro které byly určeny,

- úplnost a jednotnost díky rozpočtové skladbě,
- dlouhodobá vyrovnanost rozpočtu,
- publicita zajištěná veřejným projednáváním a informovaností občanů.

Jako další zásady při vytváření rozpočtu označuje Toth (1998) zásadu maximalizace příjmů, časového použití rozpočtových prostředků, povinného provádění změn, vymezení odpovědnosti za rozpočtové hospodaření a zásadu průhlednosti a srozumitelnosti.

4.2.2 Rozpočtová skladba

Pařízková (2008) vysvětluje, že pro zajištění přehlednosti a srovnatelnosti veřejných rozpočtů jsou peněžní operace v rozpočtu tříděny dle rozpočtové skladby, která je stanovena vyhláškou Ministerstva financí. Na toto třídění můžeme pohlížet ze čtyř hledisek.

Klasifikace dle **odpovědnostního** hlediska vyjadřuje okruh působnosti a odpovědnosti subjektu u realizujících se peněžních operací. Toto třídění je ale závazné pouze pro státní rozpočet, pro obce je tedy nepovinné. (Rektořík, Šelešovský, 2002)

Z **druhového** hlediska jsou *příjmy, výdaje a financující operace* tříděny podle druhů. K tomu je používán čtyřmístný číselný kód, odlišující třídy, seskupení položek, podseskupení položek a jednotlivé položky. Třídy příjmů a výdajů, které popisuje Peková (2005), jsou následující:

třída 1 – daňové příjmy,

třída 2 – nedaňové příjmy,

třída 3 – kapitálové příjmy,

třída 4 – přijaté dotace,

třída 5 – běžné výdaje,

třída 6 – kapitálové výdaje,

třída 8 – financování, které vypovídá o tom, jak se naložilo s přebytkem rozpočtu, případně z čeho byl kryt schodek.

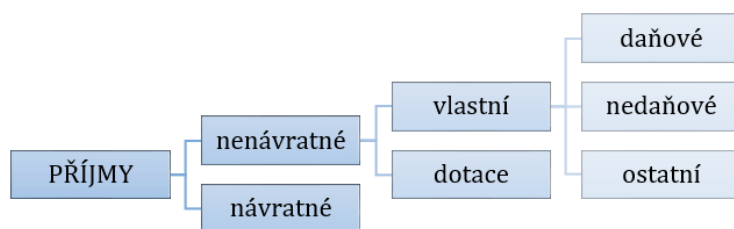
Dle druhového třídění můžeme rozlišovat také běžnou a kapitálovou část rozpočtu. *Běžný rozpočet* bilancuje běžné příjmy a výdaje, které se pravidelně opakují, a slouží pro provozní potřeby, zatímco příjmy a výdaje investiční povahy zahrnuje *rozpočet kapitálový*. (Žehrová, Pfeiferová, 2006)

Rektořík a Šelešovský (2002) zmiňují, že **odvětvové** hledisko třídí příjmy (zejména nedaňové a kapitálové) a výdaje dle účelu použití finančních prostředků. Klasifikace opět využívá čtyřmístný kód, definující skupinu, oddíl, pododdíl a paragraf.

Třídění z hlediska **konsolidačního** znamená členění peněžních operací dle stupně konsolidace. Poskytuje informace o převodech prostředků uvnitř veřejných rozpočtů. (Pařízková, 2008)

4.2.3 Příjmy rozpočtu obce

Příjmy obecního rozpočtu lze rozdělit na návratné a nenávratné. Nenávratné příjmy můžeme označit jako nejdůležitější zdroj financování potřeb obce, do něhož řadíme daňové a nedaňové vlastní příjmy a přijaté dotace. Návratné příjmy jsou tvořeny především úvěry a půjčkami (Peková, 2004).

Obr. 1 Schéma příjmů rozpočtu obce
Zdroj: Peková (2004), vlastní zpracování, 2017

Příjmy obsažené v rozpočtu obce můžeme dle Pekové (2004) rozdělit také na plánovatelné či neplánovatelné. Následující text se bude podrobněji věnovat kategoriím příjmů znázorněné na obrázku č. 1 – příjmům daňovým a nedaňovým, dotacím a návratným příjmům.

Daňové příjmy

Žehrová a Pfeiferová (2006) popisují, že převážná část zdrojů obcí má daňový charakter a řadíme je k příjmům běžným, protože se neustále opakují. Daně souvisí s existencí jak státu, tak územní samosprávy a lze je charakterizovat jako platbu do veřejného rozpočtu, která je povinná, nenávratná, neekvivalentní a neúčelová. Daňové příjmy zahrnují:

- svěřené daně,
- sdílené daně,

- místní daně,
- správní poplatky.

Rozpočtové určení daní (RUD) popisuje Pařízková (2008). RUD vymezuje, do jakých rozpočtů plyne daňový výnos či jeho část. Časem prochází určitými změnami, jeho podobu v posledních letech včetně rozdělovacích kritérií zobrazuje příloha B. Na základě tohoto určení rozlišujeme daně svěřené a sdílené.

Jak uvádí Rektořík a Šelešovský (2002), **svěřené daně** jsou vybírány přímo územně správními celky, kterým náleží plný výnos z těchto daní. V ČR se jedná o daň z nemovitých věcí (dříve daň z nemovitostí), u které je příjemcem výnosu obec, na jejímž území se nemovitost nachází. Velikost tohoto výnosu může obec ovlivňovat jen částečně, a to změnou koeficientu pro výpočet základu daně u některých nemovitostí.

Při stanovení určitého podílu výnosu na státních daních, který plyne do územních rozpočtů, se jedná o **daně sdílené**. V současnosti sem řadíme daň z příjmů fyzických (FO) i právnických osob (PO) a daň z přidané hodnoty (DPH). Daň z příjmů PO je ale považována za daň svěřenou, pokud je poplatníkem sama obec. (Peková, 2004)

Kočí (2012) zmiňuje, že obec může sama vybírat a spravovat **místní daně**. Jedná se o místní poplatky, které vyhlásí obecně závaznou vyhláškou. Rozhodování o tom, které druhy poplatků zavede a v jaké výši, uskutečňuje na základě zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Příkladem je poplatek ze psů, za lázeňský nebo rekreační pobyt apod. Představují ale malý příjem rozpočtu obcí.

Obec vybírá také **správní poplatky** v rámci přenesené působnosti. Takovým poplatkem může být platba za úkony, jako např. výpis z matriky, ověření pravosti dokladů nebo vystavení dokladu o povolení stavby. (Rektořík, Šelešovský, 2002)

Nedaňové příjmy

Mezi nedaňové příjmy můžeme dle Pekové (2004) zařadit:

- příjmy z vlastního podnikání,
- uživatelské poplatky,
- sankční pokuty,
- ostatní příjmy.

Jeden z druhů **příjmů z vlastního podnikání** je *zisk municipálních podniků*. Tyto podniky bývají často neziskové, protože jsou založeny k účelu zajišťování

veřejných statků, a tak není tento druh příliš významný. Dalším příjmem je *podíl na zisku podniků s majetkovou účastí obce*. Tento příjem je ale spojen s rizikem v případě neúspěchu podniku. Získat zdroje lze i z *prodeje a pronájmu majetku*. K rozhodnutí, zda majetek prodat či pouze pronajmout, by měla sloužit důkladná finanční analýza. Prodej majetku řadíme ke kapitálovým příjmům a jeho pronájem k příjmům běžným. Obec může také *finančně investovat* do obchodovatelných cenných papírů nebo realizovat investici formou termínovaného vkladu. (Peková, 2004)

Uživatelské poplatky Provazníková (2009) charakterizuje jako poplatky za smíšené veřejné statky zabezpečované pro občany, které kryjí náklady na jejich poskytování. Jedná se např. o vodné a stočné, poplatky za sportovní či kulturní služby, za užívání hromadné dopravy apod. Jejich podíl na celkových příjmech většinou nepřesahuje 10 %.

Další skupinou daňových příjmů jsou **sankční pokuty**, které popisuje Kočí (2012). Obec je může ukládat na základě přestupkového řízení za chování, které je v rozporu s obecně závaznými předpisy. Tímto chováním jsou např. přestupky proti veřejnému pořádku, majetku nebo občanskému soužití.

Do **ostatních nedaňových příjmů** lze zařadit *příjmy z mimorozpočtových fondů*, v ČR zpravidla peněžních účelových fondů. Příjmy může obec získat také *sdrůžováním prostředků* několika obcí, nebo prostřednictvím rozpočtu sdružení, které obec založila. Další skupinou jsou *dary a výnosy z veřejných sbírek*, jež jsou však nepravidelné a obtížně plánovatelné. (Žehrová, Pfeiferová, 2006)

Dotace

Dotace umožňují získat obcím další peněžní prostředky a jsou nástrojem přerozdělování finančních zdrojů. Mohou být obcím přiděleny ze státního rozpočtu nebo jeho všeobecné pokladní správy, z rozpočtových kapitol některých ministerstev, ze státních mimorozpočtových fondů a dále z kraje či Evropské unie (EU). (Provazníková, 2009)

Pokud jsou dotace poskytovány ke konkrétnímu účelu, jedná se o tzv. **účelové** dotace. Jelikož podléhají ročnímu vyúčtování, nevyužité prostředky se vrací zpět do rozpočtu, který je poskytl. Z účelových dotací jsou financovány např. výdaje na vzdělání, bydlení nebo údržbu komunikací. Často u nich bývá podmínka spolufinancování z vlastních zdrojů obce. **Neúčelové** dotace nemají vymezený účel použití a ročnímu vyúčtování také nepodléhají. Jejich rozdělování závisí na

zákonem daných kritérií, jako např. počet obyvatel a jejich průměrný příjem, rozloha obce nebo délka silniční sítě. (Peková, 2004)

Hrabalová (2004) dále dotace dělí na **běžné**, které financují běžné potřeby, a **kapitálové**, týkající se investičních akcí. **Nárokové** dotace jsou poskytovány obcím automaticky v souvislosti s určitou vykonávanou veřejnou službou, a naopak o dotace **nenárokové** se obec musí ucházet.

Návratné příjmy

Jak zmiňuje Provozánková (2009), může se stát, že obec nemá dostatek vlastních příjmů a ke krytí potřeb využije příjmů návratných. Jedná se o financování zejména kapitálových výdajů pomocí cizích prostředků, které ale obec musí v budoucnu vrátit. Proto se tyto příjmy označují jako návratné. Řadíme do nich:

- úvěry a půjčky od peněžních ústavů,
- příjmy z emise komunálních obligací,
- návratné půjčky a finanční výpomoci ze státních fondů.

4.2.4 Výdaje rozpočtu obce

Obec svými finančními prostředky zabezpečuje veřejné statky a služby pro obyvatele. Problematikou veřejných statků se zabývá Hillman (2003). Tyto statky uspokojují potřeby mnoha lidí a označuje je tak jako kolektivní. Proto by podle něj mělo být kolektivní i rozhodování o jejich zabezpečování, a to prostřednictvím státu a pověřených orgánů. Provozánková (2009) uvádí, že podíl územních samospráv na tomto zabezpečování roste, a to z důvodu decentralizace veřejné správy. Velikost výdajů je dána povahou a druhem veřejných statků.

Výdaje podle funkcí veřejných financí

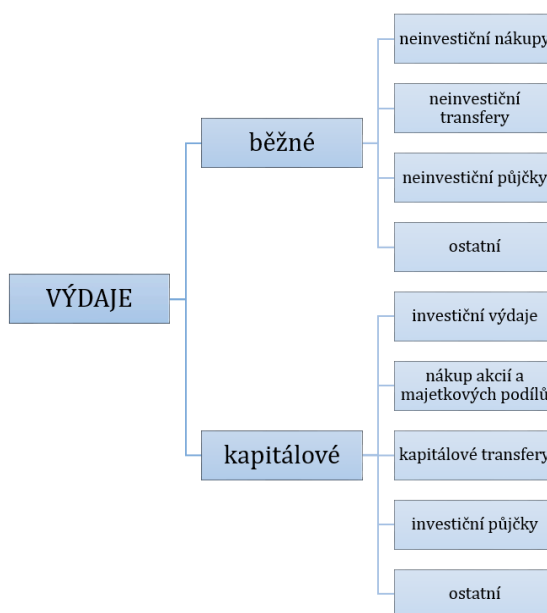
Veřejné finance plní tři funkce, podle nichž rozlišujeme také tři druhy výdajů. Za **stabilizační** výdaje Žehrová a Pfeiferová (2006) označují např. prostředky plynoucí do programů, které podporují zaměstnanost v obci. Výdaje obce s **redistribuční** funkcí souvisí s poskytováním transferů určitým skupinám obyvatelstva. Do **alokačních** výdajů obce lze zařadit výdaje na nákup služeb či zboží od soukromých firem, neziskových organizací nebo od podniků, které obec vlastní. Dále sem patří výdaje na úhradu ztráty těchto podniků.

S alokačními výdaji souvisí i již zmíněné zabezpečování čistých a smíšených veřejných statků. Pro *čisté veřejné statky* je charakteristická nedělitelnost kvality

i kvantitativní jejich spotřeby a nevylučitelnost ze spotřeby, která souvisí s nesoutěživostí uživatelů. Měly by být financovány výnosem z daní jak svěřených, tak sdílených a dotacemi. Jde o výdaje na udržení veřejného pořádku, bezpečnosti, zajištění veřejného osvětlení, komunikací, zeleně apod. (Peková, 2005) U smíšených veřejných statků ale kvantita dělitelná je a za jejich spotřebu lze stanovit poplatek. K jejich zabezpečení slouží výdaje na vzdělání, na financování výdajových programů, které mají převážně sociální charakter, a výdaje na financování takových statků, u nichž může dojít k tržnímu selhání (např. výdaje na veřejnou hromadnou dopravu). (Pařízková 2008)

Výdaje podle ekonomického hlediska

Jak již bylo zmíněno, i výdaje dělíme na **běžné** a **kapitálové**. Běžné výdaje tvoří největší část celkových výdajů obce a týkají se financování opakujících se potřeb. Dlouhodobé potřeby jsou hrazeny kapitálovými výdaji, které označujeme také jako investiční, a patří sem např. pořízení majetku či splácení jistin. Aby použití kapitálových výdajů bylo efektivní, mělo by se jejich vynakládání řídit strategickými dokumenty. (Hrabalová, 2004)

Obr. 2 Schéma výdajů rozpočtu obce
Zdroj: Peková (2004), vlastní zpracování, 2017

Výdaje podle rozpočtového plánování

Tak jako příjmy, členíme i výdaje na **plánovatelné** a **neplánovatelné**. Žehrová a Pfeiferová (2006) definují plánovatelné výdaje jako takové, které můžeme

určovat předem, a většinou se jedná o výdaje běžné. Neplánovatelné výdaje se také označují jako nahodilé, protože jejich vznik i výši nedokážeme většinou vůbec odhadnout, a jsou hrazeny z rezervních prostředků.

Výdaje podle charakteru infrastruktury

Mezi výdaje na **ekonomickou infrastrukturu** řadí Peková (2004) takové výdaje, které zabezpečují veřejné statky a poplatkové služby. Jde např. o výdaje na výstavbu či údržbu veřejných komunikací, kanalizací nebo veřejného osvětlení. Patří sem ale také podpora podnikání prostřednictvím dotací či půjček z rozpočtu obce. Výdaje související se vzděláváním, zdravím a s provozem sociálních zařízení se týkají tzv. **sociální infrastruktury**.

5 Analýza hospodaření obce

5.1 Finanční analýza

Ke komplexnímu zhodnocení finanční situace zkoumaného subjektu slouží finanční analýza. Růčková (2015, s. 9) ji definuje jako „*systematický soubor získaných dat, především z účetních výkazů, který zahrnuje hodnocení minulosti, současnosti a předpovídání budoucích finančních podmínek*“.

Jejím cílem není tedy pouhé posouzení toho, jak se hospodařilo v minulosti, ale mělo by být také identifikováno, co mělo na toto hospodaření vliv. Finanční analýza tak poskytuje i cenné informace pro budoucí plánování. (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013)

5.2 Charakteristika obce Střelice

Obec Střelice se nachází v okrese Brno-venkov v Jihomoravském kraji na území ČR a její katastrální výměra činí 1 467 ha. Leží přibližně 13 km jihozápadně od města Brna. Je obcí se základní přenesenou působností a spadá do správního obvodu obce s rozšířenou působností Šlapanice. (RISY.cz, 2016)

Obr. 3 Poloha obce Střelice
Zdroj: www.risy.cz, 2017

První písemná zpráva o obci pochází z roku 1375. Název obce Střelice je odvozen od skutečnosti, že zde dříve sídlili zeměpanští střelci. Ti chránili obchodní cestu, která vedla z Brna přes Střelice do Ivančic a Znojma. (Střelice u Brna, 2012b)

Obec má dobrou dopravní dostupnost. Vede zde silnice III. třídy a blízko je to i k nájezdu na dálnici D1. Železniční trať vede z Brna přes Střelice, za stanicí se rozděluje do Jihlavy a Znojma. Cesta vlakem ze Střelice na hlavní nádraží v Brně trvá 15 minut. Střelické nádraží je postaveno i jako nákladní. Od roku 1998 je

v provozu druhá vlaková zastávka, která výrazně zlepšuje dopravu občanů, kteří bydlí v dolní části obce. Autobusový spoj integrovaného dopravního systému je veden z Radostic přes Střelice do Brna-Starého Lískovce. (Střelice u Brna, 2012a)

Střelice a okolní obce leží na území Přírodního parku Bobrava. Zde se nachází i přírodní památka Střelický les, který obec z velké části obklopuje, a Střelická bažinka. Tento přírodní park, který má velmi bohatou faunu a flóru, je oblíbený turisty i cyklisty a naučná cyklotrasa vede přes Střelice. Obcí také protéká Střelický potok. (Střelice u Brna, 2012c)

V obci je kvalitní občanská vybavenost. Je plynofikována, je zde elektřina, kanalizace, vodovod, čistírna odpadních vod a sběrný dvůr. V obci se nacházejí dva obchody s potravinami a smíšeným zbožím, čtyři restaurace, také je zde cukrárna a nad ní malý penzion. V létě je možnost navštívit venkovní koupaliště se sportovním zázemím. Ke sportu slouží i fotbalové hřiště, volejbalové hřiště nebo sportovní hala vedle školy. Malé děti mohou využít několik dětských hřišť. V obci nalezneme i poštu, obecní knihovnu, muzeum a zdravotní středisko s lékárnou, do kterého je zabezpečen bezbariérový přístup. Ve Střelicích se nachází Kostel Nejsvětější Trojice, který je nejstarší a jedinou budovou v obci chráněnou památkovou péčí. Dříve kolem něho býval hřbitov, ten se ale nyní nachází na okraji Střelic. (Farnost Střelice u Brna, 2014)

Obec Střelice zřizuje základní školu (ZŠ), mateřskou školu (MŠ) i základní uměleckou školu (ZUŠ). ZŠ je určena pro 1. až 9. ročník a má kapacitu 380 žáků, kteří se sem sjíždějí i z okolních obcí. MŠ je čtyřtřídní a její provoz je rozdělen do dvou budov. (Školy obce Střelice u Brna, 2016) Ve Střelicích se také nachází dům s pečovatelskou službou, klášter sester dominikánek a vedle něj ústav pro zdravotně postižené.

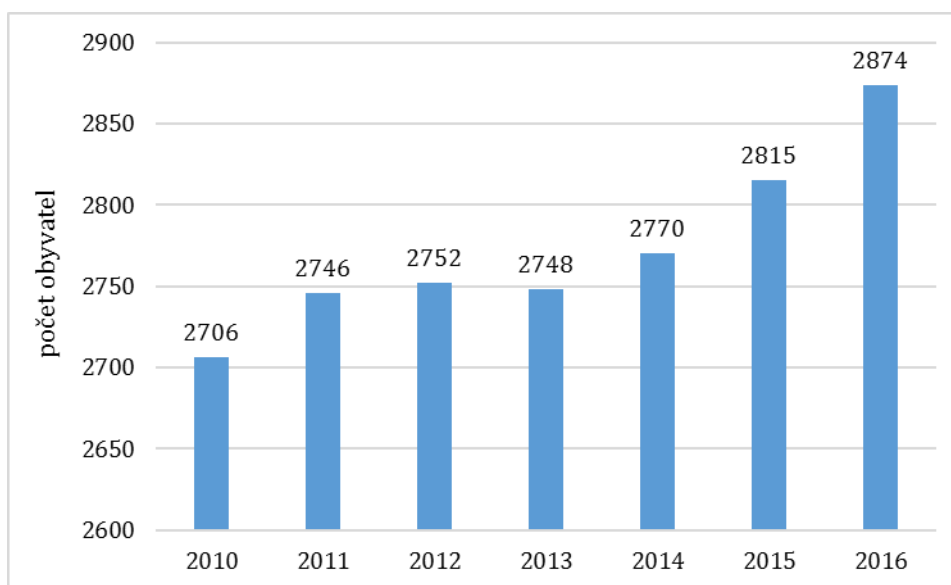
V obci působí několik občanských sdružení a spolků. Sbor dobrovolných hasičů (SDH) ve Střelicích má dlouholetou tradici, neboť jeho historie sahá až do roku 1898. Jeho zázemí je v místní hasičské zbrojnici. Kromě zabezpečování ochrany při působení živilů se podílí i na kulturním životě v obci. (Sbor dobrovolných hasičů Střelice, 2014) Pořadatelem některých společenských akcí je i myslivecký spolek Výrovka, který také patří neodmyslitelně k obci. Více než stoletou tradici má ve Střelicích včelařství. Od roku 1908 působí ve Střelicích Tělocvičná jednota Sokol, mezi jehož oddíly patří fotbal, volejbal, basketbal, stolní tenis a oddíl všestrannosti. (Tělocvičná jednota Sokol Střelice, 2013) Významný je i Junák zabývající se skautingem.

Dodnes se ve Střelících zachovává mnoho tradic a zvyků. Udržení těchto tradic, zejména folklóru, je cílem Střelické Chasy, která vznikla v roce 2010. Nejvíce udržovanou a dlouholetou tradicí jsou hody, které se zde konají dvakrát ročně. První připadají na počátek léta, na svátek Nejsvětější Trojice, a říká se jim mladé hody. Třetí neděli říjnovou se konají tzv. staré hody jako císařské posvěcení, které zavedl císař Josef II. Každou plesovou sezónu se koná krojovaný ples a jednou za pět let dožínky, představující oslavu sklizně. K těmto příležitostem si chlapani a dívky oblékají střelický kroj. (Střelice u Brna, 2012d) Občané se kromě hodů a plesů můžou zúčastnit dalších kulturních akcí a různých koncertů, jako např. Střelického strunobraní, což je přehlídka country a folkových kapel pořádaná spolkem Sešlost.

V roce 2006 podepsala obec smlouvu o partnerství a spolupráci s francouzským městem Nozay a italským Assagem. Mezi městy a Střelicemi probíhají často návštěvy, a navzájem všichni poznávají odlišné tradice a kulturu. Úmysl zakladatelů smlouvy o spolupráci mezi městy je naplňován i v přátelských vztazích občanů spřátelených měst a sbližuje je práce pro dobro bližních v nouzi. (Střelice u Brna, 2012e) Střelice jsou také členem MAS Bobrava – spolku, který vznikl v roce 2015 s cílem zlepšovat kvalitu života ve venkovských oblastech. (MAS Bobrava, z.s., 2015)

5.2.1 Obyvatelstvo obce

Nejnižšího počtu obyvatel ve sledovaném období dosahuje obec v roce 2010, naopak nejvyšší počet obyvatel je dosažen v posledním sledovaném roce. To potvrzuje rostoucí charakter tohoto vývoje, který můžeme vidět na obrázku č. 4. Tato rostoucí tendence je dána především migračním přírůstkem, Střelice jsou díky své poloze i občanské vybavenosti atraktivní lokalitou, a lákají tak obyvatelstvo ke zdejšímu bydlení.

Obr. 4 Počet obyvatel v obci Střelice (k 1. 1. daného roku)
Zdroj: www.czso.cz, vlastní zpracování, 2017

Co se týče **nezaměstnanosti** obyvatelstva obce, podíl nezaměstnaných občanů má ve sledovaném období klesající trend. V roce 2010 dosahovala míra nezaměstnanosti 8,4 %, v roce 2011 pak nad 5 %. V následujících dvou letech nejsou statistiky nezaměstnanosti z územního hlediska k dispozici, také se v tomto období změnila metodika výpočtu a nově je použit ukazatel podílu nezaměstnaných. Ten ke konci roku 2014 činil 4,2 %, následující rok klesl na 3,7 % a k 31. 12. 2016 dosahoval podíl nezaměstnaných už pouze 2,2 %. (Integrovaný portál MPSV, 2017)

5.2.2 Podnikatelská činnost v obci

Obec Střelice má ve svém územním plánu vyčleněno několik průmyslových zón. Konkrétně se jedná o 4 lokality s celkovou rozlohou 30,376 ha. Z toho se na 40 % nachází areál laboratoře společnosti ČEPRO, a.s. Přesné vymezení průmyslových zón v územním plánu včetně jejich rozloh zobrazuje příloha C.

Vývoj počtu podniků v obci zobrazuje tabulka č. 2. Od začátku do konce sledovaného období počet registrovaných podniků vzrostl o 41, počet podniků se zjištěnou aktivitou o 45. Toto zvýšení bylo zapříčiněno především přírůstkem právnických osob, převážně pak obchodních společností.

Tab. 2 Vývoj počtu podnikatelských subjektů v obci Střelice

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Registrované podniky	545	550	545	548	557	577	586
Podniky se zjištěnou aktivitou	295	311	323	317	330	339	340

Zdroj: www.czso.cz, vlastní zpracování, 2017

V obci bylo k 31. 12. 2016 registrováno celkem 586 podniků, z toho 340 se zjištěnou aktivitou. Následující tabulka zobrazuje právní formu těchto podniků. Největší podíl, zhruba tříčtvrtinový, tvoří fyzické osoby podnikající nejčastěji dle živnostenského zákona.

Tab. 3 Podnikatelské subjekty v obci Střelice podle právní formy (k 31. 12. 2016)

Právní forma	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	586	340
Fyzické osoby	453	258
Fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona	410	223
Fyzické osoby podnikající dle jiného než živnostenského zákona	28	20
Zemědělství podnikatelé	11	11
Právnícké osoby	133	82
Obchodní společnosti	82	68
akciové společnosti	3	3
Družstva	2	1

Zdroj: www.czso.cz, vlastní zpracování, 2017

Přehled podnikatelských subjektů v obci podle odvětví obsahuje tabulka č. 4. Největší podíl zaujímá velkoobchod (převážná část) s maloobchodem, odvětví průmyslu a stavebnictví. V Jihomoravském kraji dosahuje v posledních letech průměrná mzda v těchto odvětvích 22 až 26 tis. Kč, což patří k předním příčkám ve srovnání s ostatními kraji ČR. Nemalý počet podniků se také zabývá profesními, vědeckými a technickými činnostmi, ke kterým je potřeba vysoká míra vzdělání. Průměrná mzda v těchto činnostech je v Jihomoravském kraji okolo 28 tis. Kč a po Hlavním městě Praze je nejvyšší v republice. (Český statistický úřad, 2017)

Tab. 4 Podnikatelské subjekty v obci Střelice podle odvětví (k 31. 12. 2016)

Odvětví	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	586	340
Zemědělství, lesnictví, rybářství	29	22
Průmysl celkem	97	63
Stavebnictví	79	45
Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	122	71
Doprava a skladování	21	17
Ubytování, stravování a pohostinství	25	9
Informační a komunikační činnosti	14	10
Peněžnictví a pojišťovnictví	13	4
Činnosti v oblasti nemovitostí	19	5
Profesní, vědecké a technické činnosti	56	44
Administrativní a podpůrné činnosti	8	3
Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	2	1
Vzdělávání	8	5
Zdravotní a sociální péče	9	7
Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	12	6
Ostatní činnosti	50	25

Zdroj: www.czso.cz, vlastní zpracování, 2017

5.2.3 Obecní úřad obce

Obecní úřad Střelice spadá do kategorie obecních úřadů obcí, jež nejsou obcí s rozšířenou působností ani pověřeným obecním úřadem. Nevykonává státní správu.

Struktura úřadu:

- matrika,
- pokladna,
- ekonomický úsek,
- stavební úřad,
- technický úsek.

Struktura samosprávy:

- starosta

- místostarosta,
- zastupitelstvo obce,
- rada obce,
- komise,
- finanční a kontrolní výbor. (Závěrečný účet obce Střelice 2015)

Zastupitelstvo obce je složeno z 15 členů, z nichž bylo zvoleno 5 radních. Ve volebním období 2014–2018 zaujímá pozici starosty PaedDr. Zdeněk Ondrášek a funkci místostarosty plní Jiří Vašulín. (Střelice u Brna, 2014)

Počet zaměstnanců obecního úřadu k 31. 12. 2015 činil 26 osob, a to včetně pracovníků, které obec zaměstnává na základě dohody s Úřadem práce ČR o vytvoření pracovních příležitostí v rámci veřejně prospěšných prací. (Závěrečný účet obce Střelice 2015)

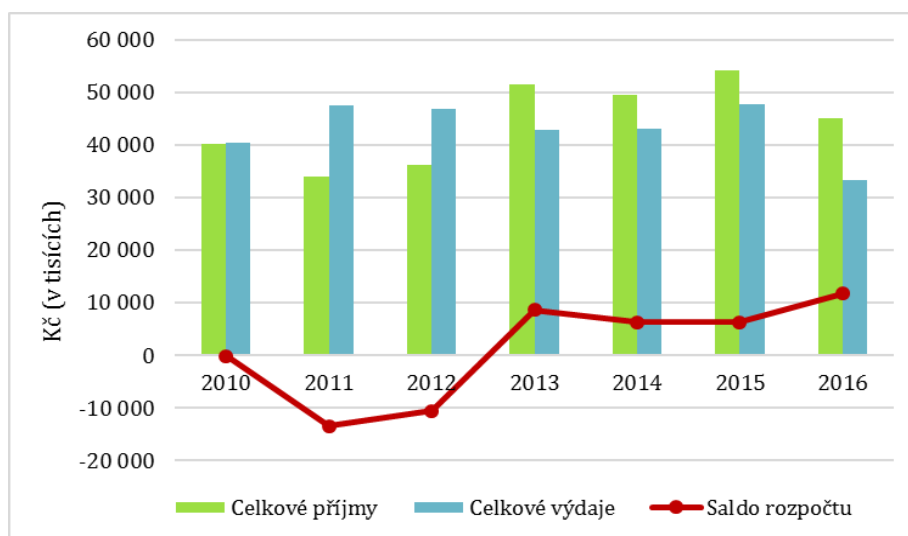
5.3 Analýza hospodaření obce Střelice

V následující tabulce a na obrázku je zachycen vývoj celkových příjmů, výdajů a salda rozpočtu. V letech 2010–2012 převyšují výdaje příjmy, především z důvodu náročných investic, a obec tak hospodařila se schodky rozpočtu. Ty byly financovány z dlouhodobých přijatých půjčených prostředků a z peněžních prostředků na bankovním účtu. V následujících sledovaných letech již k deficitu rozpočtu nedochází, neboť celkové příjmy jsou vyšší než výdaje. Tyto přebytky byly ukládány na bankovní účet a také z nich byly hrazeny splátky sjednaného úvěru.

Tab. 5 Celkové příjmy, celkové výdaje a saldo rozpočtu (v tis. Kč)

	Celkové příjmy	Celkové výdaje	Saldo rozpočtu
2010	40 255	40 403	-148
2011	34 063	47 473	-13 410
2012	36 274	46 781	-10 507
2013	51 505	42 819	8 686
2014	49 546	43 166	6 380
2015	54 210	47 876	6 334
2016	45 185	33 409	11 776

Zdroj: monitor.statnipokladna.cz, vlastní zpracování, 2017

Obr. 5 Celkové příjmy, celkové výdaje a saldo rozpočtu (v tis. Kč)

Zdroj: monitor.statnipokladna.cz, vlastní zpracování, 2017

Ke komparaci příjmů, výdajů a dalších ukazatelů byla zvolena obec Mokrá-Horákov, což je obec ležící taktéž v Jihomoravském kraji vedle Brna s podobným počtem obyvatel i katastrální výměrou. Přehled jejího rozpočtu a dalších ukazatelů obsahuje příloha D. Zatímco příjmy obce Střelice se pohybují v rozmezí přibližně 34–54 mil. Kč (průměrně za sledované období 44 mil. Kč), příjmy obce Mokrá-Horákov dosahují spíše nižších částek, a to 27–45 mil. Kč (za celé sledované období v průměru 35 mil. Kč). Celkové výdaje se ve Střelicích pohybují okolo 33–48 mil. Kč (průměrně 43 mil. Kč), v obci Mokrá-Horákov je to 26–43 mil. Kč (průměrně 33 mil. Kč). Z těchto hodnot lze vidět, že obec Střelice hospodář s většími finančními prostředky, u příjmů i výdajů se jedná o rozdíl průměrně 10 mil. Kč. Mokrá-Horákov dosáhla v letech 2010 a 2012 taktéž deficitního rozpočtu, ostatní roky dosahoval přebytek 2,5–4,5 mil. Kč, což je oproti přebytkům obce Střelice (6,3–11,7 mil. Kč) také méně.

5.3.1 Příjmy rozpočtu

Daňové i nedaňové příjmy můžeme zařadit ke stabilnější skupině příjmů. Přijaté transfery každý rok nabývají různých hodnot a značnější výkyvy můžeme sledovat také u poslední skupiny – u kapitálových příjmů, které ale mají nejmenší podíl na celkových příjmech.

Jak daňové, tak nedaňové příjmy se každým rokem mírně zvyšují. Daňové příjmy tvoří ve sledovaných letech 2010–2015 průměrně 60 % všech příjmů, v roce 2016 dokonce 80 %, a jsou tedy nejvýznamnější skupinou v celkových

příjmech. Podíl příjmů nedaňových se pohybuje okolo 8–12 %. V roce 2010 dosahují kapitálové příjmy nejvyšší částky a také 3% podílu na celkových příjmech, v ostatních letech je to pak okolo 1 nebo dokonce 0 %. Skupinou příjmů s druhým největším podílem jsou přijaté transfery, jelikož tvoří zhruba 30 % všech příjmů, vyjma roku 2016. Konkrétní částky příjmů zobrazuje následující tabulka.

Tab. 6 Příjmy dle druhového členění (v tis. Kč)

	Daňové příjmy	Nedaňové příjmy	Kapitálové příjmy	Přijaté transfery
2010	21 492	3 804	1 172	13 788
2011	21 576	4 124	74	8 289
2012	21 649	4 045	290	10 290
2013	29 588	4 295	874	16 747
2014	31 156	4 264	261	13 863
2015	32 444	4 977	67	16 722
2016	36 000	4 539	24	4 622

Zdroj: monitor.statnipokladna.cz, vlastní zpracování, 2017

V porovnání s obcí Mokrý-Horákov má obec Střelice nižší podíl daňových příjmů, podíl nedaňových a kapitálových se až na výjimku dvou let pohybuje přibližně na stejné úrovni a největší rozdíl tvoří přijaté transfery. Zatímco ve Střelicích tvoří dotace zhruba třetinu příjmů, v obci Mokrý-Horákov se jedná o podíl průměrně 9 %.

Daňové příjmy

Jak již bylo řečeno, daňové příjmy tvoří největší podíl na celkových příjmech rozpočtu. Od roku 2013 u nich zaznamenáváme nárůst, jehož příčinou bylo nové nastavení rozpočtového určení daní, kdy došlo k posílení daní sdílených a změnily se i kritéria jejich přerozdělování. Kritérium počtu obyvatel vzrostl z 3 % na 10 %, nově byl zaveden počet žáků ZŠ a MŠ s váhou 7 %. Nutno podotknout, že v roce 2013 také vzrostla sazba DPH na 15 % a 21 %. Zvýšení nastává taktéž v roce 2016, kdy bylo RUD opět mírně pozměněno.

Tyto změny se tedy na daňových příjmech obce Střelice podepsaly na zvýšení příjmů ze sdílených daní. Konkrétně se jedná o DPH a daň z příjmů FO i PO, kdy se příjmy z těchto dvou skupin daní zvýšily zhruba o 4 mil. Kč, přesněji jde o nárůst o 40 % u DPH a o 35 % u daní z příjmů. Daně z příjmů jsou tvořeny polovinou daní týkajících se FO, druhou polovinu tvoří daně z příjmů PO. Zastoupení je tedy rovnoměrné.

Zvýšení zhruba o polovinu nastalo také u příjmů z daní a poplatků z vybraných činností a služeb. Důvodem byl nárůst správních poplatků – zatímco před rokem 2013 činily necelých 300 tis. Kč, poté se zvýšily přibližně o 1 mil. Kč. Spolu poplatkem za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů tvoří největší část poplatků z vybraných činností a služeb. Tento poplatek týkající se komunálního odpadu patří s poplatkem ze psů a za využívání veřejného prostranství do místních poplatků zavedených obcí.

U dani z nemovitostí lze pozorovat spíše konstantní charakter příjmů, mírnější nárůst zaznamenáváme v roce 2015, kdy se tyto příjmy zvýšily oproti roku 2014 o 10 %.

Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy v letech 2010–2016 jsou z převážné většiny tvořeny příjmy z pronájmu majetku a z vlastní činnosti. U vlastní činnosti se jedná především o poskytování služeb a výrobků, a to nejvíce v oblasti nakládání s odpady, nebytového hospodářství a služeb sociální péče, dále např. v oblasti knihovnictví, pohřebnictví, lesního hospodářství nebo sdělovacích prostředků. Obec Střelice pronajímá pozemky a majetek, např. koupaliště, restaurace, tělocvičnu, sportovní halu včetně posilovny, z jejichž pronájmu plynou vcelku stabilní příjmy.

Celkové nedaňové příjmy mají spíše rostoucí trend. Největší nárůst nastal v roce 2015, kdy se oproti předchozímu roku zvýšily o 17 %, konkrétně z 4,264 mil. Kč na téměř 5 mil. Kč. Důvodem byl růst přijatých nekapitálových příspěvků a náhrad.

Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy obce jsou spíše nevýznamnou skupinou a tvoří je příjmy z prodeje pozemků a z ostatního dlouhodobého hmotného majetku. Zatímco z prodeje pozemků plyne do rozpočtu každoročně nějaký příjem, v letech 2011, 2013, 2014 a 2016 se žádný ostatní majetek neprodal. Nejvyšších kapitálových příjmů bylo dosaženo v roce 2010, kdy byl prodán pozemek s dlouhodobým hmotným majetkem celkově za 1 172 tis. Kč.

Přijaté transfery

Téměř třetinového podílu na celkových příjmech rozpočtu dosahují přijaté transfery. Menší výjimku tvoří rok 2011 a 2016, kdy je jejich příjem nejnižší. Obec

přijímá transfery ze státního rozpočtu a státních fondů, z EU, od krajů či jiných obcí. Nejvíce dotací bylo obci poskytnuto v letech 2013 a 2015, nejméně v roce 2016. Přehled přijatých investičních a neinvestičních dotací z ústřední i územní úrovně veřejných rozpočtů (VR) obsahuje následující tabulka.

Tab. 7 Investiční a neinvestiční přijaté transfery (v tis. Kč)

	Investiční přijaté transfery		Neinvestiční přijaté transfery	
	ústřední úroveň VR	územní úroveň VR	ústřední úroveň VR	územní úroveň VR
2010	6 808	0	6 256	724
2011	0	1 420	6 489	380
2012	1 640	2 000	6 246	404
2013	10 942	2 000	3 643	162
2014	9 125	680	3 764	294
2015	3 067	5 931	7 531	192
2016	694	0	3 585	342

Zdroj: monitor.statnipokladna.cz, vlastní zpracování, 2017

Nejvíce dotací plyne obci z VR ústřední úrovně, a to jak investičních, tak neinvestičních. VR územní úrovně se většími finančními prostředky podílí zvláště na dotacích investičního charakteru. Každoročně jsou položkou neinvestičních dotací územní úrovně přijaté příspěvky na provoz ZŠ od okolních obcí, jejichž žáci školu navštěvují, a příspěvky od obcí na činnosti Jednotek požární ochrany SDH. Nejvíce finančních prostředků bylo obci poskytnuto v letech 2013 a 2015, naopak nejméně v roce 2016.

V roce 2010 se nejvýznamnější dotace týkala úpravy Střelického potoka, která byla obci poskytnuta z Ministerstva zemědělství ve výši 6,5 mil. Kč. Od Ministerstva pro místní rozvoj byla přijata dotace na dětské hřiště, které se nachází u zdravotního střediska. Na volby do poslanecké sněmovny, parlamentu ČR, zastupitelstva a senátu byla v tomto roce poskytnuta také dotace, a to z rozpočtu Jihomoravského kraje. Z něho obci plynula dotace i na věcné vybavení SDH. (Závěrečný účet obce Střelice 2010)

Rok 2011 již nebyl v částce přijatých transferů tak významný jako rok přechodí. Investiční dotace z Jihomoravského kraje byla přijata opět na SDH, na vybudování kanalizace v ulici Školní a sběrného dvoru odpadů, a také na úroky z úvěru na objekt mateřské školy. Obec přijala transfer i od Úřadu práce Šlapanice a Kuřim na mzdy pracovníků úřadu práce. (Závěrečný účet obce Střelice 2011)

Následující rok se částka přijatých dotací pohybovala nad 10 mil. Kč. Ministerstvo a Státní fond životního prostředí poskytly investiční transfer na topné těleso v budově mateřské školy. Významná dotace ve výši 2 mil. Kč byla přijata z rozpočtu Jihomoravského kraje k modernizaci povrchu cyklotrasy „Přírodním parkem Bobrava“, s cílem zatraktivnit ji a zpřístupnit. Ostatní dotace byly poskytnuty opět na vybavení SDH, na pracovníky úřadu práce či volby. (Závěrečný účet obce Střelice 2012)

V roce 2013, kdy dosáhly přijaté transfery nejvyšší hodnoty za celé sledované období, byla nejvýznamnější přijatá dotace s částkou téměř 10 mil. Kč od Státního fondu životního prostředí, která se týkala druhé etapy úpravy Střelického potoka. Poskytnuté finanční prostředky z Jihomoravského kraje byly využity k pokračující modernizaci povrchu cyklotrasy, také k volbám prezidenta a do Poslanecké sněmovny. (Závěrečný účet obce Střelice 2013)

I v roce 2014 obec získala nemalé dotace, z nichž se ty nejvýznamnější týkaly životního prostředí. Konkrétně jde o finanční prostředky opět na sběrný dvůr, jehož výstavba byla v tomto roce dokončena, a také na snížení emisní zátěže, kdy byl pořízen zametací vůz sloužící k pravidelnému čištění komunikací. Dále se jedná o dotaci na separaci a svaz bioodpadů, díky které byly za účelem zkvalitnit nakládání s odpady pořízeny kontejnery. Na tyto výdaje výrazně přispěla EU. Dotace z Jihomoravského kraje směřovala tradičně pro SDH, tentokrát i k nákupu nového dopravního automobilu. (Závěrečný účet obce Střelice 2014)

Významná dotace z Evropské unie byla poskytnuta na rekonstrukci sportovního areálu nacházejícího se u ZŠ, který nedisponoval příliš příznivými podmínkami pro sportování. Plocha terénu byla zkvalitněna a také byla rozdělena na jednotlivé sportovní zóny. Bylo tak zajištěno bezpečnější využití areálu žáky i ostatními uživateli. Práce byly dokončeny v roce 2015. Několik příspěvků EU obdržela základní škola i k podpoře a inovaci vzdělávání. (RISY.cz, 2016)

Dotaci také z EU obec přijala v roce 2015 na stavební úpravy budovy ZUŠ a knihovny. Budova, která ve Střelících stojí již přes 100 let, byla zrekonstruována, zateplena a získala velice hezkou a reprezentativní podobu. Další důležité stavební úpravy v obci proběhly na místním zdravotním středisku, kde bylo provedeno zateplení a rekonstrukce. Díky další dotaci týkající se bioodpadů byly pořízeny kompostéry pro občany. (Závěrečný účet obce Střelice 2015)

V roce 2016, kdy dosahují dotace nejnižší částky, byly přijaty finanční prostředky na nový software do místní knihovny a opravu dvou sakrálních staveb v obci. Obec také žádala o dotaci na rekonstrukci a rozšíření místního rozhlasu,

kteřá však byla zamítnuta. K další dotaci obec neobdržela ani stanovisko. (Střelický zpravodaj, 2017)

5.3.2 Výdaje rozpočtu

Výdaje obce můžeme rozdělit na běžné, které jsou použity především na každodenní chod obce, a kapitálové, týkající se investic. V prvních třech sledovaných letech kapitálové výdaje převažují nad výdaji běžnými. Příčinou jsou náročné investice, a z toho důvodu vzniká schodek rozpočtu. Po těchto náročnějších letech obec hospodáří s přebytkem, kapitálové výdaje jsou již nižší než běžné, ale na celkových výdajích se podílejí téměř polovinou, konkrétně 45 %. Výjimkou je pouze poslední rok, kdy kapitálové výdaje tvoří přesně čtvrtinu. Z této situace lze konstatovat, že v obci je ve sledovaném období výrazná investiční aktivita, vedoucí k zajištění spokojenosti a potřeb občanů v obci, která začíná mírně klesat po investičně nejnáročnějším roce 2012.

Tab. 8 Běžné a kapitálové výdaje (v tis. Kč)

	Běžné výdaje	Kapitálové výdaje
2010	18 946	21 457
2011	21 255	26 218
2012	20 435	26 346
2013	22 340	20 479
2014	23 960	19 205
2015	26 353	21 523
2016	24 984	8 426

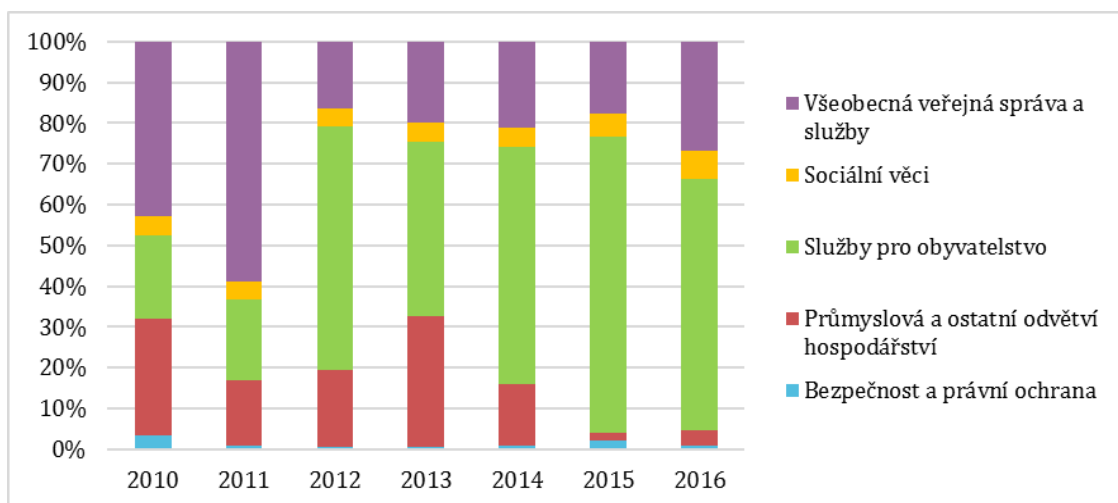
Zdroj: monitor.statnipokladna.cz, vlastní zpracování, 2017

Pokud hodnoty opět srovnáme s obcí Mokrý-Horákov, zjistíme, že kapitálové výdaje v obci Střelice mají výrazně větší podíl na výdajích celkových, neboť v obci Mokrý-Horákov tvoří tyto kapitálové výdaje průměrně 26 %. Střelice tedy realizují více investic.

Nejvýznamnější položkou běžných výdajů jsou různé neinvestiční nákupy, především služeb. Tyto nákupy tvoří zhruba 40 % všech běžných výdajů. Dalším důležitým běžným výdajem jsou platy zaměstnanců spolu s odměnami členů zastupitelstva obce. Značná část běžných výdajů má také podobu neinvestičních transferů a příspěvků pro obcí zřízené příspěvkové organizace, tedy ZŠ, MŠ a ZUŠ. Obec každoročně finančně podporuje také mnoho místních spolků a dalších

organizací, např. hasiče, myslivce, včelaře, Sokol, Střelickou Chasu, Zámeček Střelice nebo církev pomocí příspěvků na opravy farního kostela a mnoho dalších. Poskytuje i příspěvky na Integrovaný dopravní systém Jihomoravského kraje a platí členské příspěvky Svazku vodovodů a kanalizací Ivančice, jehož je členem.

Obrázek č. 6 zobrazuje členění výdajů dle odvětvového hlediska. V prvních dvou sledovaných letech se převažující část výdajů týká veřejné správy a služeb, u nichž většinový podíl tvoří výdaje na činnost místní správy. Vysoké náklady se týkaly konkrétně položky Budovy, haly a stavby, jelikož se obec rozhodla vybudovat Integrovaný komplex – Mateřskou školu, k čemuž si v roce 2010 sjednala úvěr na 30 milionů Kč. Od roku 2012 získávají dominantní postavení výdaje na služby pro obyvatelstvo, jejichž podrobnější přehled nalezneme v tabulce č. 9. U výdajů na sociální věci, které jsou převážně tvořeny výdaji na sociální péči, nezaznamenáváme výkyvy. V obci se nachází Sbor dobrovolných hasičů a výdaje na bezpečnost se týkají právě požární ochrany. Spolu s výdaji na sociální věci však tvoří spíše nevýznamný podíl. Výdaje na průmysl a ostatní odvětví týkající se dopravy a vodního hospodářství jsou nejvyšší v roce 2010 a 2013. Důvodem je již zmiňovaná úprava Střelického potoka, která byla finančně náročnější, v ostatních letech se pak jedná především o výdaje na pozemní komunikace. Konkrétně v roce 2011 byla realizována velká komplexní úprava ulice Jaroslava Svobody, která si vyžádala nemalé finance.

Obr. 6 Výdaje dle odvětvového členění (v %)

Zdroj: monitor.statnipokladna.cz, vlastní zpracování, 2017

Zastoupení výdajů podle jednotlivých odvětví je ve sledovaných letech viditelně proměnlivé, což je dáno investicemi do různých oblastí. Opačně je tomu v obci

Mokrá-Horákov, kde si výdaje na tyto odvětví udržují každý rok spíše stabilní podíl.

Obec prostřednictvím výdajů zabezpečuje pro obyvatelstvo mnoho služeb. V letech 2010–2013 na nich má největší podíl oblast vzdělávání. V roce 2010 začala výstavba nové MŠ, financovaná především z úvěru obce. Práce byly dokončeny v roce 2012 a v témž roce byla také školka slavnostně otevřena. 60 % všech výdajů v roce 2014 tvoří výdaje na ochranu životního prostředí. Jak již bylo zmíněno u dotací, tento rok byla dokončena výstavba sběrného dvora, také byly další výdaje použity k nakládání s bioodpady a byl pořízen zametací vůz. V posledních dvou sledovaných letech byla značná část výdajů použita v oblasti k nebytovému hospodářství. Ke zlepšení úrovně bydlení obec vytvořila Fond rozvoje bydlení, z něhož poskytuje občanům půjčky se splatností 5 let a 2% úrokem na opravy a modernizaci obytných domů a budov. Jako další fond má obec zřízen Sociální fond, ze kterého jsou poskytovány příspěvky např. na vítání občánků, svatební obřady, či příspěvky zaměstnancům na stravné, kulturu apod. (Závěrečný účet obce Střelice 2015)

Výdaje použité k zajištění provozu obecní knihovny, muzea, ostatním záležitostem kultury či na sdělovací prostředky se meziročně udržují na téměř podobné úrovni oproti ostatním zmíněným skupinám služeb pro obyvatelstvo, kde je zaznamenáno v určitém roce několikanásobné zvýšení.

Tab. 9 Výdaje na služby pro obyvatelstvo (v tis. Kč)

	Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	Kultura, církev a sdělovací prostředky	Ochrana životního prostředí	Tělovýchova a zájmová činnost	Vzdělávání a školské služby	Ostatní
2010	1 682	870	2 006	970	2 735	0
2011	2 358	952	1 987	327	3 877	0
2012	3 232	1 016	3 703	254	19 716	26
2013	5 811	901	4 801	405	6 383	14
2014	2 843	768	15 041	778	5 622	12
2015	14 293	1 041	6 255	7 035	6 180	70
2016	7 781	1 377	4 524	890	6 059	32

Zdroj: monitor.statnipokladna.cz, vlastní zpracování, 2017

K dalším konkrétnějším výdajům můžeme za celé sledované období zařadit ty, které se týkaly např. opravy ulic, kanalizace, veřejného osvětlení, pořízení vozidla na rozvoz obědů, rekonstrukci lávky nad železniční tratí, modernizaci výpočetní

techniky na obecním úřadě, další výdaje spojené s různými potřebnými opravami v ZŠ, MŠ nebo ZUŠ a spoustu ostatních vydaných prostředků k zajištění spokojenosti v obci.

5.3.3 Monitorující ukazatele

Do monitorujících ukazatelů SIMU je zahrnován ukazatel zadluženosti, který vypovídá o tom, jaký podíl zaujímají dluhy na celkových aktivech. Udává tedy rozsah použití cizích zdrojů ke svému financování. Druhým ukazatelem je ukazatel likvidity, měřící schopnost splácet své krátkodobé závazky. Čím vyšších hodnot dosahuje, tím lepší je platební schopnost. (Růčková, 2015)

Zadluženost

Sjednaný úvěr na MŠ v roce 2010 se promítá do zadluženosti obce. V roce 2012 byl tento 30 milionový úvěr vyčerpán (viz následující tabulka) a koncem roku proběhla jeho první splátka. Úvěr, který je sjednán u Komerční banky, obec splácí čtvrtletně ve výši 1 milionu Kč. Celkové roční splátky tedy činí 4 miliony Kč. První splátka proběhla k 31. 12. 2012, poslední je v plánu na 31. 3. 2020.

Tab. 10 Období a výše čerpání úvěru

	Období	Výše čerpání
Tranše 1	8. 12. 2010 - 31. 12. 2010	4 000 000 Kč
Tranše 2	1. 1. 2011 - 31. 12. 2011	13 000 000 Kč
Tranše 3	1. 1. 2012 - 30. 9. 2012	13 000 000 Kč

Zdroj: Závěrečný účet obce Střelice 2011, vlastní zpracování, 2017

V roce 2012 byla výstavba MŠ ukončena, což se promítlo i do celkových aktiv, jejichž výši vidíme v tabulce č. 11. Také je v tomto roce nejvyšší podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům, konkrétně 8,69 %. V následujících letech již tento podíl klesá, a to právě kvůli tomu, že obec začala úvěr splácet. V celém sledovaném období se tento ukazatel velice úspěšně drží pod hranicí 25 %, kterou stanovilo Ministerstvo financí, a má klesající charakter. V posledním sledovaném roce dosahuje pouze 4,67 %.

Tab. 11 Cizí zdroje, celková aktiva (v tis. Kč) a jejich podíl

	Cizí zdroje	Celková aktiva	Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům
2010	11 163	327 605	3,41 %

2011	23 345	286 789	8,14 %
2012	35 769	411 614	8,69 %
2013	34 927	440 333	7,93 %
2014	35 021	479 644	7,30 %
2015	27 952	416 469	6,71 %
2016	19 924	426 627	4,67 %

Zdroj: monitor.statnipokladna.cz, vlastní zpracování, 2017

Ve srovnání s obcí Mokrý-Horákov dosahují Střelice většího podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům, což je zapříčiněno již zmíněným úvěrem, který naopak obec Mokrý-Horákov nemá. Co se týče hodnoty majetku neboli aktiv, obě obce jsou na tom velmi podobně.

Likvidita

Také u druhého monitorujícího ukazatele zaznamenáváme pozitivní vývoj. Ukazatel likvidity by měl být vyšší než 1, což obec splňuje. Každým rokem se tyto hodnoty, které zobrazuje následující tabulka, dokonce zvyšují, a platební schopnost obce Střelice tak můžeme označit za velice dobrou, neboť je schopna splácet své závazky. V roce 2016 dosahuje hodnoty větší než 5. Zvyšující se hodnoty tohoto ukazatele jsou důsledkem každoročního nárůstu oběžných aktiv, konkrétně peněžních prostředků na bankovním účtu obce, což je dáno přebytkovým rozpočtem v posledních čtyřech sledovaných letech.

Tab. 12 Oběžná aktiva, krátkodobé závazky (v tis. Kč) a celková likvidita

	Oběžná aktiva	Krátkodobé závazky	Celková likvidita
2010	14 417	6 913	2,09
2011	14 734	6 188	2,38
2012	16 445	6 733	2,44
2013	21 784	6 899	3,16
2014	29 595	8 041	3,68
2015	31 423	7 246	4,34
2016	34 934	6 912	5,05

Zdroj: monitor.statnipokladna.cz, vlastní zpracování, 2017

Zatímco u krátkodobých závazků má obec Střelice a Mokrý-Horákov podobné hodnoty, rozdíl nastává u oběžných aktiv, kde obec Střelice dosahuje vyšších částek. Z tohoto důvodu mají Střelice ukazatel celkové likvidity také vyšší, a v oblasti platební schopnosti jsou na tom tedy lépe.

6 Shrnutí a návrhy

Obec Střelice je atraktivním místem, ať již k bydlení, nebo k umístění různých podniků. To potvrzuje nárůst obyvatel i zvyšující se počet podnikatelských subjektů ve sledovaném období. Co se týče nezaměstnanosti obyvatelstva, podíl nezaměstnaných v obci stále klesá, ke konci roku 2016 přesahuje tento podíl jen 2 %. Za současného růstu podnikatelských subjektů v obci, a to především obchodních společností, lze usoudit, že místní firmy se na obyvatelstvu odráží pozitivně a vytváří zde pracovní příležitosti. Velká část podniků působí v odvětvích, kde jsou vcelku vysoké průměrné mzdy, především se jedná o odvětví profesních, vědeckých a technických činností. Obec Střelice podnikatele podporuje, v několika veřejných zakázkách jsou zhotoviteli právě místní podniky.

Příjmy a výdaje rozpočtu obce se v letech 2010–2016 pohybují v rozmezí 33–54 milionů Kč. V prvních třech sledovaných letech obec hospodaří se schodkem rozpočtu. Zatímco v roce 2010 je schodek pouze 148 tisíc Kč, následující dva roky se zvýšil na hodnoty přesahující 10 a 13 milionů Kč. Důvodem není špatné hospodaření s prostředky, ale náročná investice týkající se výstavby nové mateřské školy, kterou obec financovala z přijatého třicetimilionového úvěru a z vlastních prostředků. Realizace tohoto záměru byla nutná, neboť školka, která fungovala v budově tzv. staré školy, byla ve špatném technickém stavu. V ostatních letech sledovaného období dochází již k přebytku.

Z celkových příjmů tvoří většinový podíl daňové příjmy. V roce 2016 se jedná dokonce o 80 %, v předchozích letech je jejich podíl přibližně 60 %. Od roku 2013 daňové příjmy obce významně vzrostly, a to především z důvodu většího příjmu ze sdílených daní, neboť bylo změněno RUD včetně kritérií přerozdělování. Přijaté transfery dosahují v některých letech až třetinového podílu na celkových příjmech a jsou tedy také důležitou skupinou. V porovnání se srovnatelnou obcí Mokrá-Horákov je jejich využívání mnohem větší. Nedaňové příjmy obce mají mírně rostoucí trend a jsou tvořeny především příjmy z poskytovaných služeb a z pronájmu majetku. Skupinou příjmů nejméně významnou z hlediska jejich výše jsou kapitálové příjmy, které dosahují nízkých podílů, často i nulových.

V prvních třech letech kapitálové výdaje přesahují výdaje běžné, což je opět dáno již zmíněnou investiční akcí i dalšími důležitými výdaji k zajištění lepších podmínek v obci. Právě v tomto období vzniká schodek rozpočtu. V následujících letech je sice hodnota kapitálových výdajů menší než hodnota běžných, ale stále si

udržují významný podíl. Také ve srovnání s Mokrou-Horákov se u Střelice prokazuje značná investiční aktivita, kterou se obec snaží zkvalitnit život v obci. Kromě vzdělávání se mnoho investic týká také životního prostředí, jež se v oblasti odpadů rozhodně vyplácí, neboť obec Střelice se již po několikáté v soutěži „My třídíme nejlépe“ v rámci Jihomoravského kraje umístila na 2. místě v kategoriích obcí s 2 až 10 tisíci obyvateli. Je také pozitivní, že má obec zřízeny dva fondy, Sociální fond a Fond rozvoje bydlení, prostřednictvím kterého poskytuje občanům půjčky, a podporuje tak lepší úroveň bydlení. Střelice každým rokem podporují občany také díky poskytování příspěvků místním spolkům a dalším organizacím.

Obec od konce roku 2012 splácí svůj sjednaný úvěr, a to ve výši 1 milionu Kč čtvrtletně, tedy 4 miliony Kč za celý rok. I přesto je podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům, tedy první monitorující ukazatel sledovaný Ministerstvem financí, po celé sledované období výrazně pod hranicí 25 %. I přes tuto mírnou zadluženost se obec dokázala dále rozvíjet prostřednictvím dalších investičních akcí, a přitom dosahovat přebytku hospodaření. Druhý monitorující ukazatel, který měří platební schopnost, svědčí také o dobré finanční situaci obce, neboť dosahuje hodnot větších než 1 a meziročně výrazně roste.

Ze zjištěných výsledků je tedy možné říci, že obec dobře hospodaří s finančními prostředky. Poslední čtyři sledované roky převažují příjmy nad výdaji. I tak může obec výši příjmů více podpořit. Lze se zaměřit např. na místní poplatky, které jsou obcí ovlivnitelné. U poplatku za psa je jeho výše za prvního psa v rodinném domě 200 Kč za rok, za druhého 400 Kč a za třetího 600 Kč. Pokud se jedná o dům se 3 a více byty, výše poplatku se mění pouze u prvního psa, a to na 350 Kč, u dalších psů je částka stejná (Střelice u Brna, 2009). V porovnávané obci Mokrá-Horákov je placeno za prvního psa v bytech 500 Kč, za další pak 750 Kč (Mokrá-Horákov, 2004b). Dle zákona č. 595/1995 Sb., o místních poplatcích, však obec může za jednoho psa a kalendářní rok stanovit poplatek maximálně ve výši 1 500 Kč (u dalších psů lze pak tuto horní hranici zvýšit až o polovinu). Je zde tedy možnost jeho navýšení, ale je nutné počítat s tím, že se změna nebude líbit občanům. Těm lze však objasnit, že toto navýšení nemusí být dlouhodobé a že bude trvat jen po dobu realizace např. nějaké výstavby, která zkvalitní jejich život v obci. Je-li vlastník psa poživatel invalidního, starobního či vdovského důchodu, jenž je jeho jediným zdrojem příjmů, činí poplatek 100, 200, nebo 300 Kč dle počtu psů (Střelice u Brna, 2009a). Na základě životní situace těchto občanů lze považovat tuto výši za optimální. Další možností je změnit poplatek za užívání veřejného prostranství. Konkrétně by se mohl navýšit poplatek za umístění

zařízení lunaparků, cirkusů a jiných atrakcí, který v obci činí 1 Kč za každý i započatý m² a každý i započatý den (Střelice u Brna, 2009b). V obci Mokrý-Horákov se jedná o 10 Kč (Mokrý-Horákov, 2004a) a v obcích sousedícími se Střelici je částka ještě vyšší. Např. v Troubsku se jedná o sazbu 20 Kč (Obec Troubsko, 2011), v Ostopovicích dokonce 30 Kč (Obec Ostopovice, 2011). Zákon opět udává maximální sazbu poplatku za užívání veřejného prostranství, která činí 10 Kč za každý i započatý m² a každý i započatý den, ovšem pokud se jedná o umístění lunaparků a podobných zařízení, lze ji zvýšit až na desetinásobek. Jelikož se ve Střelici dvakrát do roka konají hody, přijíždí sem mnoho podnikatelů, kteří zde provozují právě různé kolotoče a další atrakce. Tuto sazbu by se vyplatilo navýšit, neboť v komparaci s ostatními obcemi je výrazně nižší. Nemálo podnikatelů jezdí do Střelice i s tzv. pojízdnou prodejnou, na něž se vztahuje poplatek za dočasné umístění zařízení sloužících pro poskytování prodeje, který zde činí 5 Kč za m² a den (Střelice u Brna, 2009). Tato sazba by se také mohla navýšit, neboť v porovnání s okolními obcemi, kde dosahuje 20 Kč, je opět mnohem nižší. Je však nutné podotknout, že u těchto zmíněných poplatků by zvýšení jejich sazby mohlo vyvolat pokles zájmu podnikatelů nabízet zde své služby pro místní občany.

Dotace jsou také významnou skupinou daňových příjmů, neboť většinou tvoří přes 30 % příjmů celkových. V roce 2016 je ovšem zaznamenán jejich pokles o 12 milionů Kč. Jedna dotace byla totiž obci zamítnuta a ke druhé neobdržela ani kladné, ani záporné vyjádření. Pokud by v následujících letech docházelo k podobným situacím a výše přijatých dotací by se snižovala, je možnost využít dotačního poradenství. Pozitivní však je, že i když byla v tomto posledním roce hodnota druhé největší skupiny daňových příjmů nízká, obec to negativně neovlivnilo, a i tak hospodařila s přebytkem.

Výdaje odráží jak investiční aktivitu, tak prostředky nutné k běžnému fungování obce. Obec se prostřednictvím investičních akcí snaží myslet i na úspory. Realizovala např. rekonstrukci základní umělecké školy včetně zateplení a výměny střechy, to stejné bylo realizováno u školky V Cihelně, na zdravotním středisku bylo provedeno také zateplení, byla vyměněna stará dřevěná okna i dva kotle, a v nové mateřské škole bylo instalováno vytápění, které je ekologické. Ačkoli takové opravy vyžadují nemalé finanční prostředky, postupně jistě dojde k úspoře energií, zvláště při vytápění v zimním období, a tedy i k úspoře výdajů. Tyto akce mají do budoucna velký význam a podobné investiční záměry by měla obec podporovat i v dalších letech.

V roce 2017 obec plánuje opět několik akcí, které budou finančně náročné. Nejvýznamnější bude nejspíš stavebnětechnická úprava prostoru u hasičské zbrojnice, která v současnosti již probíhá, dále vybudování bezdrátového rozhlasu v obci, rekonstrukce dětského oddělení na zdravotním středisku, opravy chodníků, nové veřejné osvětlení a další výdaje. Přesto, že obec již jeden úvěr splácí, nemusí se přehnaně obávat ze sjednání dalšího úvěru k realizaci dalších investic, neboť zadluženost není v obci problémem. Naopak, úvěr na mateřskou školu, který bude splacen na začátku roku 2020, pomohl uskutečnit významnou investici vedoucí k lepšímu životu i těch nejmenších. Na základě nízkého ukazatele podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům by se tedy dalo uvažovat o dalším investičním projektu, který by byl financován opět z úvěru.

Obec Střelice a její okolí jsou turisticky zajímavé. Zejména přírodní park Bobrava, Střelický les a bažinka a další přírodní či kulturní atraktivity lákají k návštěvě. Nejoblíbenější je zde cykloturistika, neboť naučná cyklotrasa „Přírodním parkem Bobrava“ vede i přes Střelice. Z důvodu, že je tak vyhledávaná, ji obec ve svém katastrálním území modernizovala. Cyklistům i dalším návštěvníkům mohou sloužit místní restaurace, v létě pak obzvláště jejich zahrádky, nebo cykloservis s půjčovnou a prodejnou. Nad místní cukrárnou se nachází také malý penzion s 8 lůžky. Tento penzion ale není příliš propagován, a tak by bylo vhodné zvyšovat povědomí o zdejších přírodních atraktivitách i možnosti ubytovat se. Časem by se ubytovací kapacita v obci mohla také rozšířit za účelem podpory cestovního ruchu.

Je přínosné, aby byly zamýšlené akce zpracovány do Programu rozvoje obce, což je základní plánovací dokument obcí. Právě písemná podoba plánovaných akcí pomůže obci vyjasnit jejich přesné cíle včetně opatření, jak jich dosáhnout. Obec tento dokument dosud nemá, a proto by bylo užitečné jej vytvořit. Na tom již však začíná pracovat, neboť v současné době ve spolupráci s místní akční skupinou Bobrava probíhá v obci dotazníkové šetření, které bude podkladem pro vytvoření Programu rozvoje obce na období 2017–2022. Dotazníky jsou vytvořeny nejen pro občany, ale speciálně také pro podnikatelské subjekty a neziskové organizace. Je velice pozitivní, že se obec rozhodla tento plánovací dokument zpracovat a že se nezaměřuje pouze na obyvatele, ale i na další důležité aktéry rozvoje. Díky Programu rozvoje obce bude Střelícím bezpochyby umožněno rozvojovými projekty nadále zkvalitňovat podmínky života v obci ke spokojenosti všech.

7 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo zhodnocení hospodaření obce Střelice v letech 2010-2016, tedy v rámci sedmileté časové řady, a následné navrhnutí opatření.

Obec má zajišťovat potřeby občanů, zkvalitňovat život v obci a má pečovat o rozvoj svého území. To však závisí na jejích rozpočtových možnostech a majetkové základně. Obec Střelice ve sledovaném období realizovala velký počet rozvojových projektů, které zlepšily podmínky pro život v obci v mnoha oblastech. Nejvyšší investiční aktivita byla v obci zaznamenána v prvních třech sledovaných letech. Tehdy obec hospodařila se schodky rozpočtu, které však byly kryty z úvěru na výstavbu MŠ. Deficit tak nelze připisovat špatnému nakládání s finančními prostředky, ale naopak se obec značnými výdaji zasloužila o podporu vzdělávání. Jelikož byl podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům v celém sledovaném období nízký a také se každoročně zvyšovala likvidita obce, další investice je možné provést taktéž z půjčených prostředků. I když obec v následujících letech uskutečnila mnoho dalších finančně náročných akcí, hospodařila již s přebytkem. Uvažuje i do budoucna, neboť určité investice, které realizovala, vedou k úspoře energií, a v příštích letech tak ušetří značné výdaje. Díky vysokým příjmům, na nichž se také pozitivně odrazila změna RUD, si obec mohla dovolit nastavit nízké sazby místních poplatků, které jsou v ostatních porovnávaných obcích výrazně vyšší. V komparaci s obcí s podobným počtem obyvatel hospodaří obec Střelice se značně větším objemem finančních prostředků a také dosahuje vyšší platební schopnosti, což rovněž potvrzuje její lepší situaci.

Na rozvoj obce působí kromě ekonomických dispozic také lidské zdroje. Pro stále přibývajících obyvatele i firmy jsou Střelice atraktivní lokalitou, a to zejména z důvodu jejich dostupnosti a vybavenosti. Místní podniky působí na život v obci pozitivně, neboť zde vytvářejí pracovní místa. Občané se také výrazně sdružují ve formě spolků, kterých je ve Střelicích velký počet, a přispívají tak k vzájemným sociálním vazbám i společenskému životu v obci.

Lze tedy říci, že se obec Střelice viditelně rozvíjí a prostřednictvím finančních prostředků, se kterými dle zjištěných výsledků hospodaří dobře, uspokojuje potřeby nejen místních obyvatel. V současnosti obec začíná pracovat na vytvoření Programu rozvoje obce, a můžeme tedy očekávat, že tento dokument bude podkladem pro její další zlepšování a rozvoj. Svým hospodařením mohou být Střelice příkladem pro další obce.

Seznam použitých zdrojů

Knižní zdroje

- BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009. 250 s. ISBN 978-80-247-2908-4.
- BINEK, Jan a kol. *Obce a regiony pro podnikatele & Podnikatelé pro obce a regiony*. 1. vyd. Brno: GaREP, spol. s r.o., 2011. 120 s. ISBN 978-80-905139-0-7.
- ČMEJREK, Jaroslav. *Obce a regiony*. Praha: Alfa Nakladatelství, 2008. 165 s. ISBN 978-80-87197-00-4.
- HILLMAN, Arye L. *Public finance and public policy: responsibilities and limitations of government*. Cambridge, UK: Cambridge University Press, 2003. 766 s. ISBN 0-521-80641-0.
- HOLEČEK, Jan a kol. *Obec a její rozvoj v širších souvislostech*. 1. vyd. Brno: GaREP Publishing, 2009. 98 s. ISBN 978-80-904308-2-2.
- HRABALOVÁ, Simona. *Teorie a praxe rozvoje měst a obcí*. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 2004. 93 s. ISBN 80-210-3356-8.
- KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a kol. *Úvod do regionálních a správních věd: vybrané kapitoly*. Praha: Codex Bohemia, 1996. 93 s. ISBN 80-85963-18-3.
- KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2013. 236 s. ISBN 978-80-247-4456-8.
- KOČÍ, Roman. *Obecní samospráva v České republice: praktická příručka s judikaturou*. Praha: Leges, 2012. 240 s. Praktik. ISBN 978-80-87576-28-1.
- MAIER, Karel a kol. *Udržitelný rozvoj území*. Praha: Grada, 2012. 253 s. ISBN 978-80-247-4198-7.
- PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Finance územní samosprávy*. Brno: Masarykova univerzita, 2008. 238 s. ISBN 978-80-210-4511-8.
- PEKOVÁ, Jitka a Jaroslav PILNÝ. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI, 2002. 441 s. ISBN 80-86395-21-9.
- PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4.

- PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. 3., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2005. 527 s. ISBN 80-7357-049-1.
- PIKE, Andy, Andrés RODRIGUEZ-POSE a John TOMANEY. *Local and Regional Development*. 2. vyd. New York: Routledge, 2016. 406 s. 978-1-138-78571-7.
- PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
- PRŮCHA, Petr. *Jak řídit kraj, město, obec: rukověť územní samosprávy. I. díl, Právo, normotvorba, veřejný pořádek*. Brno: Masarykova univerzita, 2002. 126 s. ISBN 80-210-2954-4.
- REDLICOVÁ, Radka. *Regionální ekonomika: pro bakalářské studium*. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2013. ISBN 978-80-7375-779-3.
- REKTOŘÍK, Jaroslav a Jan ŠELEŠOVSKÝ. *Jak řídit kraj, město, obec: rukověť územní samosprávy. II. díl, Finance, rozpočty, účetnictví, veřejná kontrola*. Brno: Masarykova univerzita, 2002. 135 s. ISBN 80-210-2955-2.
- RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 5., aktualiz. vyd. Praha: Grada Publishing, 2015. 152 s. ISBN 978-80-247-5534-2.
- TOTH, Petr. *Ekonomika měst a obcí*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1998. 194 s. ISBN 80-7079-693-6.
- VOLEK, Petr a Jan PŘENOSIL. *Veřejná správa*. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 2005. 161 s. ISBN 80-7157-847-9.
- ŽEHROVÁ, Jana a Daniela PFEIFEROVÁ. *Finance municipalit*. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2006. 124 s. ISBN 80-213-1418-4.

Internetové zdroje

- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Časové řady základních ukazatelů statistiky práce* [online]. 2017 [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/casove-rady-zakladnich-ukazatelu-statistiky-prace-unor-2017>.
- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Databáze demografických údajů za obce ČR* [online]. 2016 [cit. 2017-03-10]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickych-udaju-za-obce-cr>.

- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Veřejná databáze: Vybrané údaje za obec* [online]. 2016 [cit. 2017-03-10]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profiluzemi&uzemiprofil=31288&u=_VUZEMI_43_583910#.
- FARNOST STŘELICE U BRNA. *Kostel* [online]. 2014 [cit. 2017-03-10]. Dostupné z: <http://farnost-strelice.webnode.cz/historie/kostel/>.
- INTEGROVANÝ PORTÁL MPSV. *Zaměstnanost z územního hlediska* [online]. 2017 [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem>.
- MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Monitoring hospodaření obcí* [online]. 2008 [cit. 2017-03-04]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/monitoring-hospodareni-obci>.
- MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Nový model sdílených daní pro obce – rok 2013* [online]. 2013 [cit. 2017-03-06]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/prijmy-kraju-a-obci/zakladni-informace/2013/novy-model-sdilenych-dani-pro-obce-10890>.
- MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Schéma rozdělení rozpočtového určení daní (RUD) v roce 2016* [online]. 2016 [cit. 2017-03-06]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/prijmy-kraju-a-obci/zakladni-informace/2016/schema-rozdeleni-rozpocetoveho-urceni-dan-23647>.
- MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Schéma RUD od 1. 1. 2008* [online]. 2008 [cit. 2017-03-06]. Dostupné z: www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Schema_RUD_od_01_01_2008.doc.
- MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Katalog činností vykonávaných obcemi v jednotlivých kategoriích* [online]. 2016 [cit. 2016-11-18]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/katalog-cinnosti-vykonavanych-obcemi-v-jednotlivych-kategoriich.aspx>.
- MOKRÁ-HORÁKOV. *OZV Č. 11-2004* [online]. 2004a [cit. 2017-04-15]. Dostupné z: <http://www.mokra-horakov.cz/ozv-c-11-2004-o-mistnim-poplatku-za-uzivani-ver-prostranstvi/d-9721>.
- MOKRÁ-HORÁKOV. *VYHLÁŠKA Č. 2-2004* [online]. 2004b [cit. 2017-04-15]. Dostupné z: <http://www.mokra-horakov.cz/vyhlaska-c-2-2004-mistni-poplatek-za-psa/d-8728>.

- MONITOR – INFORMAČNÍ PORTÁL MINISTERSTVA FINANCÍ. *Mokrá-Horákov: 2010* [online]. 2017 [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2010/obce/detail/00282111>.
- MONITOR – INFORMAČNÍ PORTÁL MINISTERSTVA FINANCÍ. *Mokrá-Horákov: 2011* [online]. 2017 [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2011/obce/detail/00282111>.
- MONITOR – INFORMAČNÍ PORTÁL MINISTERSTVA FINANCÍ. *Mokrá-Horákov: 2012* [online]. 2017 [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2012/obce/detail/00282111>.
- MONITOR – INFORMAČNÍ PORTÁL MINISTERSTVA FINANCÍ. *Mokrá-Horákov: 2013* [online]. 2017 [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2013/obce/detail/00282111>.
- MONITOR – INFORMAČNÍ PORTÁL MINISTERSTVA FINANCÍ. *Mokrá-Horákov: 2014* [online]. 2017 [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2014/obce/detail/00282111>.
- MONITOR – INFORMAČNÍ PORTÁL MINISTERSTVA FINANCÍ. *Mokrá-Horákov: 2015* [online]. 2017 [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2015/obce/detail/00282111>.
- MONITOR – INFORMAČNÍ PORTÁL MINISTERSTVA FINANCÍ. *Mokrá-Horákov: 2016* [online]. 2017 [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2016/obce/detail/00282111>.
- MONITOR – INFORMAČNÍ PORTÁL MINISTERSTVA FINANCÍ. *Střelice: 2010* [online]. 2017 [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2010/obce/detail/00282618>.
- MONITOR – INFORMAČNÍ PORTÁL MINISTERSTVA FINANCÍ. *Střelice: 2011* [online]. 2017 [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2011/obce/detail/00282618>.
- MONITOR – INFORMAČNÍ PORTÁL MINISTERSTVA FINANCÍ. *Střelice: 2012* [online]. 2017 [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2012/obce/detail/00282618>.
- MONITOR – INFORMAČNÍ PORTÁL MINISTERSTVA FINANCÍ. *Střelice: 2013* [online]. 2017 [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2013/obce/detail/00282618>.

- MONITOR – INFORMAČNÍ PORTÁL MINISTERSTVA FINANČÍ. *Střelice: 2014* [online]. 2017 [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2014/obce/detail/00282618>.
- MONITOR – INFORMAČNÍ PORTÁL MINISTERSTVA FINANČÍ. *Střelice: 2015* [online]. 2017 [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2015/obce/detail/00282618>.
- MONITOR – INFORMAČNÍ PORTÁL MINISTERSTVA FINANČÍ. *Střelice: 2016* [online]. 2017 [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2016/obce/detail/00282618>.
- OBEC OSTOPOVICE. *OZV 1/2011 o místních poplatcích* [online]. 2011 [cit. 2017-04-15]. Dostupné z: http://www.ostopovice.cz/vyhlasky/15072011_OZV_1_2011_o_mistnich_poplatich.doc.
- OBEC TROUBSKO. *Obecně závazná vyhláška č. 1/2011* [online]. 2011 [cit. 2017-04-15]. Dostupné z: http://www.troubsko.cz/fileadmin/user_upload/pdf/Obecne_zavazna_vyhlas_ka_c-1_2011.pdf.
- RISY.CZ. *Obce – Střelice* [online]. 2016 [cit. 2017-03-10]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=583910>.
- RISY.CZ. *Projekty EU* [online]. 2016 [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?Id=120812>.
- SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ OBCE STŘELICE. *Historie sboru* [online]. 2014 [cit. 2017-03-10]. Dostupné z: <http://www.sdhstrelice.cz/o-sboru/historie-sboru-2/>.
- STŘELICE U BRNA. *Doprava do Střelice* [online]. 2012a [cit. 2017-03-10]. Dostupné z: <http://streliceubrna.cz/doprava-do-strelice/ds-1049/p1=1192>.
- STŘELICE U BRNA. *Historie obce* [online]. 2012b [cit. 2017-03-10]. Dostupné z: <http://www.streliceubrna.cz/historie-obce/ds-1042/p1=4604>.
- STŘELICE U BRNA. *Obecně závazná vyhláška č. 2/2009* [online]. 2009a [cit. 2017-04-15]. Dostupné z: http://www.streliceubrna.cz/assets/File.ashx?id_org=15743&id_dokumenty=1561.
- STŘELICE U BRNA. *Obecně závazná vyhláška č. 3/2009* [online]. 2009b [cit. 2017-04-15]. Dostupné z:

- http://www.streliceubrna.cz/assets/File.ashx?id_org=15743&id_dokumenty=1559.
- STŘELICE U BRNA. *Příroda* [online]. 2012c [cit. 2017-03-10]. Dostupné z: <http://www.streliceubrna.cz/priroda/gs-1166>.
- STŘELICE U BRNA. *Rada obce zvolena 3. 11. 2014* [online]. 2014 [cit. 2017-03-10]. Dostupné z: <http://www.streliceubrna.cz/rada-obce-zvolena-3-11-2014/d-4312/p1=4570>.
- STŘELICE U BRNA. *Střelický kraj a hody* [online]. 2012d [cit. 2017-03-10]. Dostupné z: <http://streliceubrna.cz/strelicky-kroj-a-hody/d-1172/p1=1171>.
- STŘELICE U BRNA. *Střeličtí hasiči na návštěvě v Assagu* [online]. 2012e [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <http://www.streliceubrna.cz/strelict-hasici-na-navsteve-v-assagu/d-1349/p1=1223>.
- STŘELICKÝ ZPRAVODAJ. *Leden 2017* [online]. 2017 [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: http://www.streliceubrna.cz/assets/File.ashx?id_org=15743&id_dokumenty=6724.
- ŠKOLY OBCE STŘELICE U BRNA. *Školy* [online]. 2016 [cit. 2017-03-10]. Dostupné z: http://zsms.streliceubrna.cz/skola_od_2015.
- TĚLOCVIČNÁ JEDNOTA SOKOL STŘELICE. *Tj Sokol Střelice* [online]. 2013 [cit. 2017-03-10]. Dostupné z: <http://www.sokolstrelice.cz/tj-sokol-strelice/>.

Právní předpisy

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecních zřízeních)

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Zákon č. 595/1995 Sb., o místních poplatcích

Dokumenty z obce

Závěrečný účet obce Střelice 2010

Závěrečný účet obce Střelice 2011

Závěrečný účet obce Střelice 2012

Závěrečný účet obce Střelice 2013

Závěrečný účet obce Střelice 2014

Závěrečný účet obce Střelice 2015

Seznam zkratk

ČR	Česká republika
DPH	daň z přidané hodnoty
EU	Evropská unie
FO	fyzická osoba
MŠ	mateřská škola
PO	právnícká osoba
RUD	rozpočtové určení daní
SIMU	soustava informativních a monitorujících ukazatelů
VR	veřejný rozpočet
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola

Seznam obrázků

Obr. 1	Schéma příjmů rozpočtu obce	24
Obr. 2	Schéma výdajů rozpočtu obce	28
Obr. 3	Poloha obce Střelice	30
Obr. 4	Počet obyvatel v obci Střelice (k 1. 1. daného roku)	33
Obr. 5	Celkové příjmy, celkové výdaje a saldo rozpočtu (v tis. Kč)	37
Obr. 6	Výdaje dle odvětvového členění (v %)	43

Seznam tabulek

Tab. 1	Počet členů zastupitelstva obce	14
Tab. 2	Vývoj počtu podnikatelských subjektů v obci Střelice	34
Tab. 3	Podnikatelské subjekty v obci Střelice podle právní formy (k 31. 12. 2016)	34
Tab. 4	Podnikatelské subjekty v obci Střelice podle odvětví (k 31. 12. 2016)	35
Tab. 5	Celkové příjmy, celkové výdaje a saldo rozpočtu (v tis. Kč)	36
Tab. 6	Příjmy dle druhového členění (v tis. Kč)	38
Tab. 7	Investiční a neinvestiční přijaté transfery (v tis. Kč)	40
Tab. 8	Běžné a kapitálové výdaje (v tis. Kč)	42
Tab. 9	Výdaje na služby pro obyvatelstvo (v tis. Kč)	44
Tab. 10	Období a výše čerpání úvěru	45
Tab. 11	Cizí zdroje, celková aktiva (v tis. Kč) a jejich podíl	45
Tab. 12	Oběžná aktiva, krátkodobé závazky (v tis. Kč) a celková likvidita	46

Seznam příloh

Příloha A	Informativní ukazatele SIMU	63
Příloha B1	Rozpočtové určení daní v letech 2008-2012	64
Příloha B2	Rozpočtové určení daní v letech 2013-2015	65
Příloha B3	Rozpočtové určení daní v roce 2016	66

Přílohy na CD

Příloha C	Závěrečné účty obce Střelice 2010-2015
Příloha D	Vybrané ukazatele obce Mokrý-Horákov

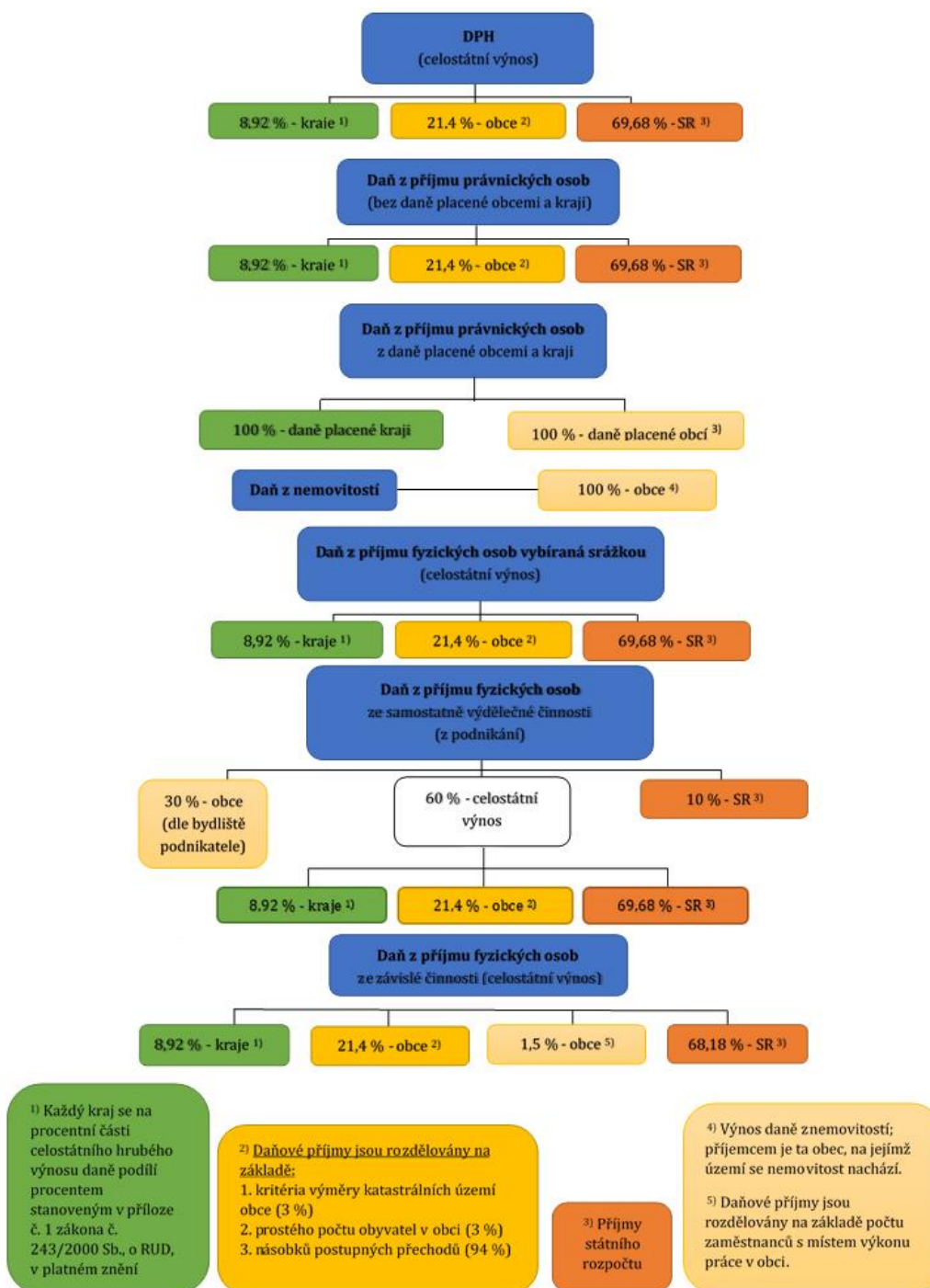
Přílohy

A Informativní ukazatele SIMU

- Počet obyvatel obce
- Příjem celkem (po konsolidaci)
- Úroky
- Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků
- Dluhová služba celkem
- Ukazatel dluhové služby (v %)
- Aktiva celkem
- Cizí zdroje
- Stav na bankovních účtech celkem
- Úvěry a komunální dluhopisy
- Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy
- Zadluženost celkem
- Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)
- 8-leté saldo
- Oběžná aktiva
- Krátkodobé závazky

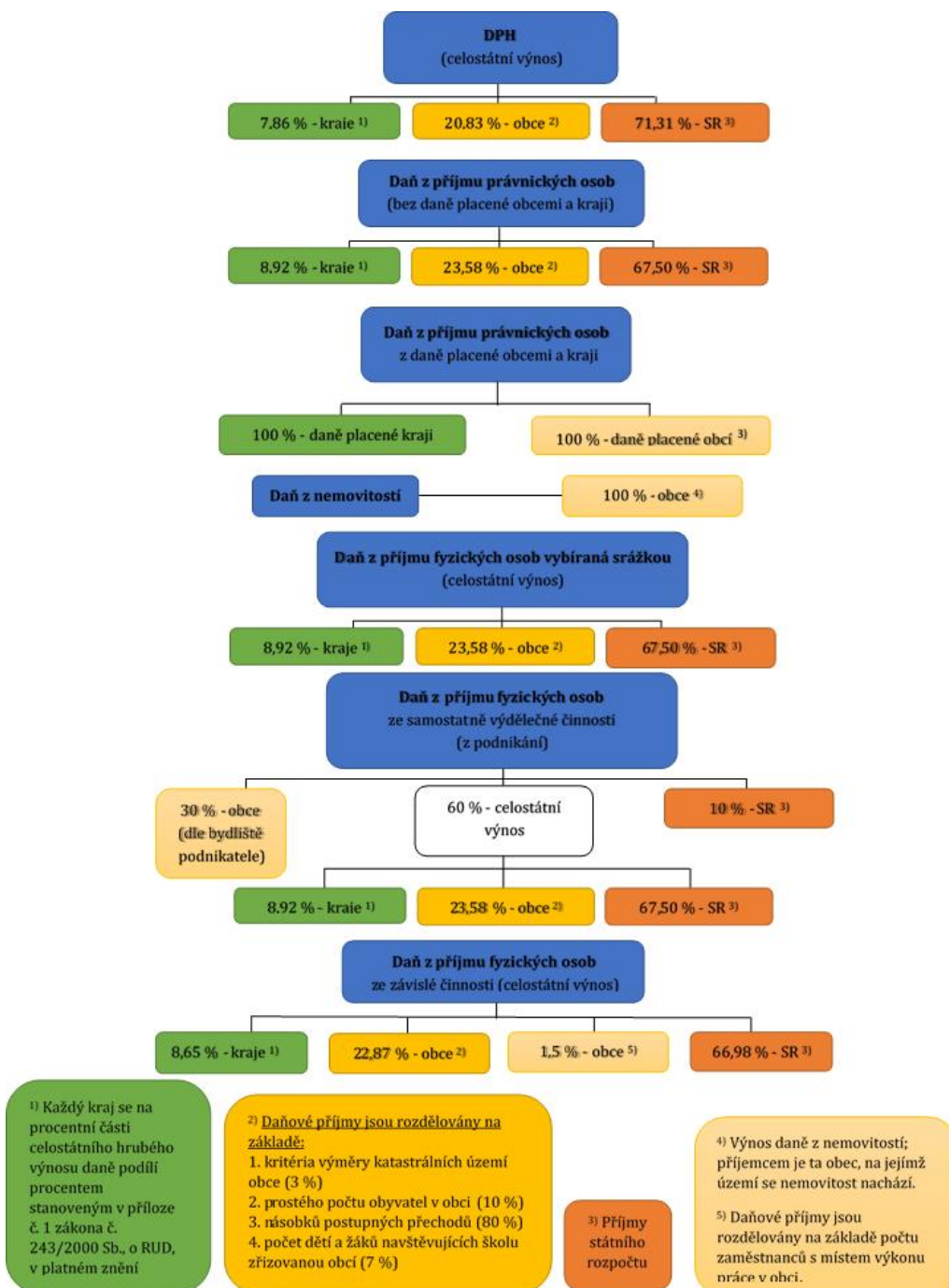
Zdroj: Ministerstvo financí ČR (2008)

B1 Rozpočtové určení daní v letech 2008-2012

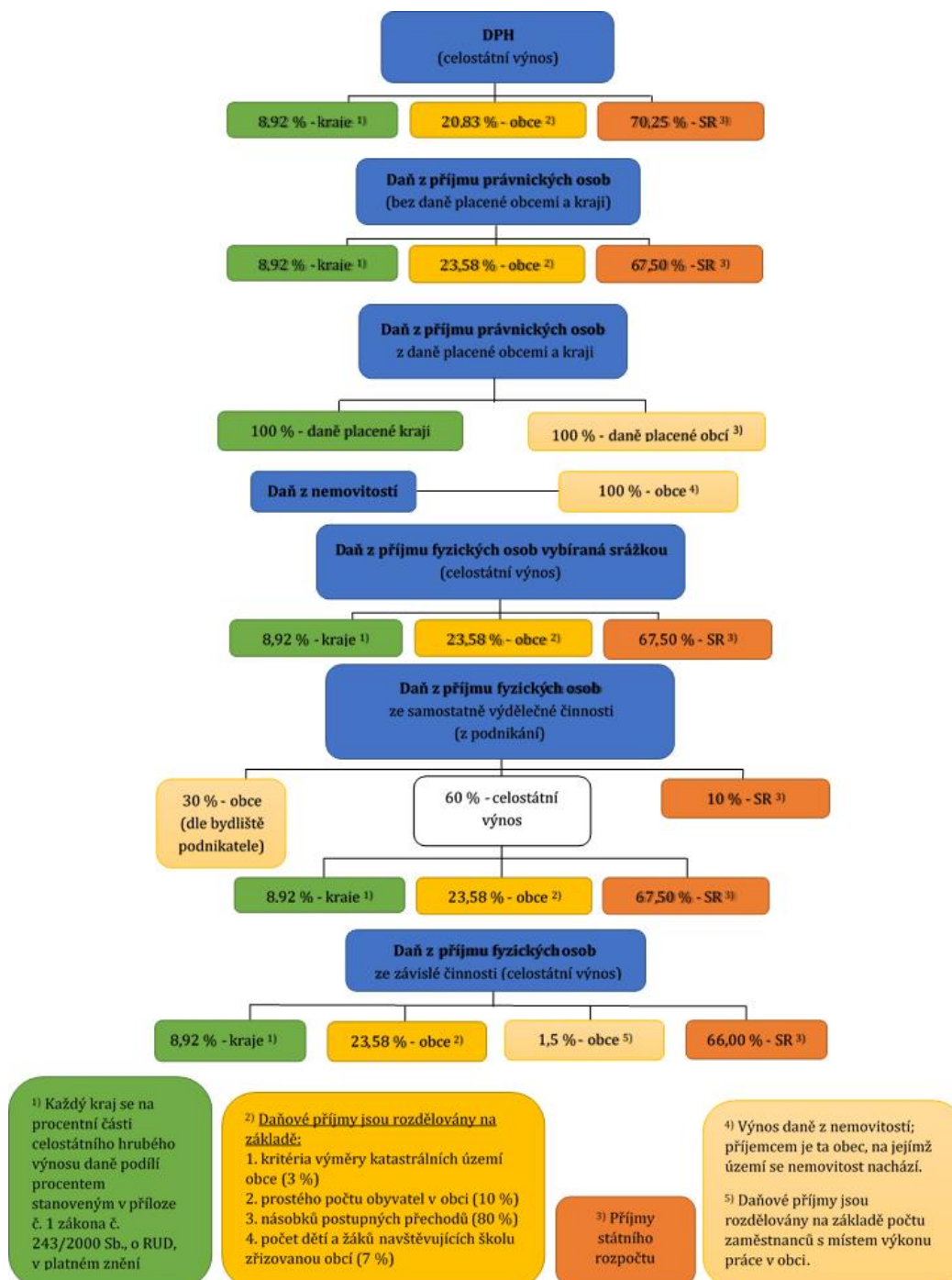
Zdroj: www.mfcr.cz, vlastní zpracování, 2017

B2 Rozpočtové určení daní v letech 2013-2015

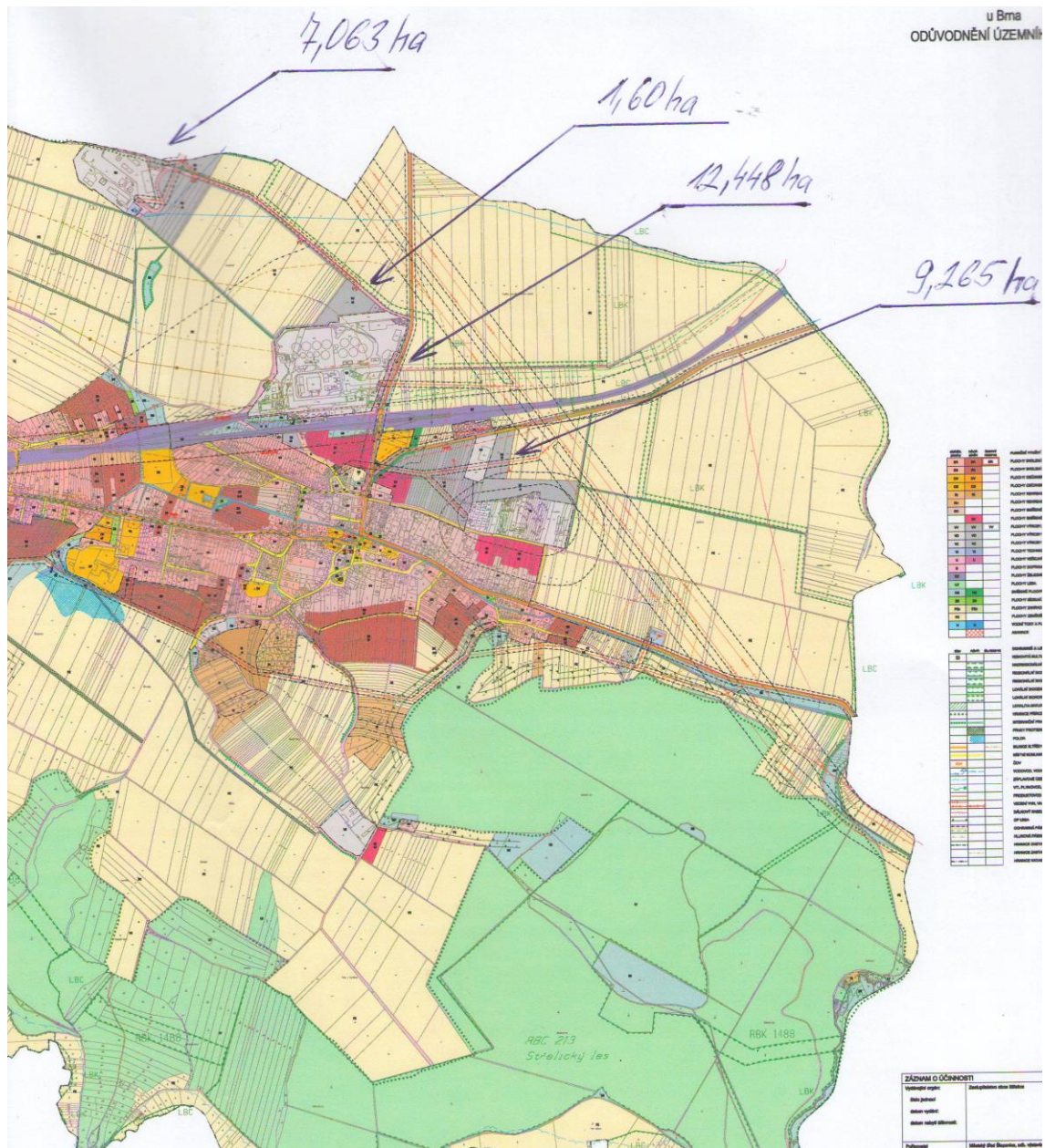
Zdroj: www.mfcr.cz, vlastní zpracování, 2017

B3 Rozpočtové určení daní v roce 2016

Zdroj: www.mfcr.cz, vlastní zpracování, 2017

C Průmyslové zóny

Zdroj: územní plán poskytnutý obcí, 2017

Poznámka: průmyslové zóny jsou vyznačeny šedou barvou